

(४) अर्थसंकल्प व सार्वजनिक वित्त, बँकिंग व वित्त, कृषी व ग्रामीण विकास, दारिद्र्य व बेकारी

- १) राष्ट्रीय उत्पन्न
- २) अर्थसंकल्प व सार्वजनिक वित्त
- ३) बँकिंग
- ४) कृषी व ग्रामीण विकास
- ५) उद्योग व पयाभूत सुविधा
- ६) दारिद्र्य व बेकारी
- ७) अर्थिक सुधारणा
- ८) सर्वसामावेशकता व विकास
- ९) विदेशी व्यापार

१) राष्ट्रीय उत्पन्न

- १) यावर्षी बाँबे प्लॅन तयार करण्यात आला होता
१) १९५० २) १९४७ ३) १९३० ४) १९४४
- 1) In the year, 'Bombay Plan' was prepared for the development of Indian Economy.
1) 1950 2) 1947 3) 1930 4) 1944
- २) वर्ष २०२१-२२ मध्ये एकूण उपभोग ७% ने वाढले असा अंदाज आहे कारण,
१) सरकारने खर्चात - केलेली भरीव योगदाने
२) कोरोना महामारीपूर्व कालापेक्षा स्थूल स्थिर भांडवल निर्मिती अधिक
३) वस्तू आणि सेवा निर्यात २०२१-२२ मध्ये अपवादात्मकरित्या प्रबळ
४) वरील सर्व
- 2) Total consumption is estimated to grow by 7 per cent in 2021-22 because of
1) Significant contributions from government spending
2) Gross Fixed Capital Formation exceeded pre-pandemic levels
3) Exports of both goods and services have been exceptionally strong
4) All the above
- ३) आगाऊ अंदाजाप्रमाणे, वर्ष २०२०-२१ मध्ये आर्थिक वृद्धीत घट झाल्यानंतर, वर्ष २०२१-२२ मध्ये देशाचे वास्तव्य स्थूल देशांतर्गत उत्पादन ९.२% ने वाढले. याचा अर्थ असा की,
१) सर्व आर्थिक व्यवहार पूर्व पदावर येत आहेत.
२) सर्व निदर्शक दर्शवितात की, दुसऱ्या लाटेचा पहिल्या तिमाहीतील आर्थिक परिणाम सन २०२०-२१ मधील पूर्ण टाळेबंदीपेक्षा कमी होता.
३) पहिल्या लाटेमध्ये आरोग्य क्षेत्रावरील परिणाम मोठा नव्हता.
४) (१) आणि (२)

- 3) Advance estimates suggest that the Indian economy is expected to witness real GDP expansion of 9.2 per cent in 2021-22 after contracting in 2020-21. This implies that
- 1) Overall economic activity has recovered past the pre-pandemic levels.
 - 2) Almost all indicators show that the economic impact of the “second wave” in Q1 was much smaller than full lockdown phase in 2020-21.
 - 3) The impact on health sector was not severe during first wave.
 - 4) (1) and (2)
- ४) वर्ष २०२१-२२ मध्ये भारतातील कोणते उत्पादक क्षेत्र उत्तम कामगिरी करेल ?
- १) शेती आणि संलग्न क्षेत्र
 - २) उद्योग (खाणकाम आणि बांधकाम धरून) क्षेत्र
 - ३) सेवा क्षेत्र
 - ४) वरील सर्व
- 4) In the year 2021-22, which productive sector of India will show the better performance ?
- 1) Agriculture and allied sectors
 - 2) Industry {including mining and construction}
 - 3) Service sector
 - 4) All the above
- ५) लीड्स २०२२ च्या सर्वेक्षण अहवालानुसार खालीलपैकी कोणती राज्ये फास्ट मूव्हर्स कामगिरी श्रेणीमध्ये आहे ?
- अ) हरियाणा
 - ब) केरळ
 - क) राजस्थान
 - ड) तामिळनाडू
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) अ आणि ब
 - २) अ आणि क
 - ३) ब आणि क
 - ४) क आणि ड
- 5) According to LEADS 2022 survey report which of the following States are in Fast Movers Performance Categories ?
- a) Haryana
 - b) Kerala
 - c) Rajasthan
 - d) Tamil Nadu
- Answer options :**
- 1) a and b
 - 2) a and c
 - 3) b and c
 - 4) c and d
- ६) ही भारतीय आर्थिक नियोजनाची मुख्य उद्दिष्टे आहेत.
- १) आर्थिक वाढ
 - २) आत्मनिर्भरता
 - ३) रोजगार कमी करणे
 - ४) गरिबी दूर करणे.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) फक्त (b)
 - २) (a), (b) आणि फक्त (c)
 - ३) (a), (b) आणि (d)
 - ४) वरील सर्व
- 6) are the main objectives of Indian economic planning.
- a) Economic growth
 - b) Self-reliance
 - c) Reducing employment
 - d) Elimination of poverty
- Answer options :**
- 1) (a) and (b)
 - 2) (a), (b) and (c)
 - 3) (a), (b)and(d)
 - 4) All of the above
- ७) दहाव्या पंचवार्षिक योजनेत एकूण खर्चाच्या २२.८ टक्के वाटपासह क्षेत्र हे दुसऱ्या क्रमांकावर होते.
- १) वाहतूक आणि दळणवळण
 - २) सामाजिक सेवा
 - ३) माहिती-तंत्रज्ञान
 - ४) लघुउद्योग
- 7) The sector came second with allocation of 22.8 per cent of total outlay of 10th five year plan.
- 1) Transport and communication
 - 2) Social services
 - 3) Information technology
 - 4) Small scale industries

- ८) NITI आयोगाच्या संदर्भात, खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?
- केंद्र आणि राज्य सरकारांसाठी 'थिंक टँक' म्हणून काम करते.
 - संबंधित धोरणात्मक आणि तांत्रिक सल्ला दिला जातो.
 - तंत्रज्ञान सुधारणा आणि क्षमता वाढवण्यावर भर द्या.
 - कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीचे परीक्षण आणि मूल्यांकन करू नका.

Answer Options :

- १) a आणि b फक्त २) c आणि d फक्त ३) a, b आणि c फक्त ४) वरील सर्व
- 8) With regards to NITI Aayog, which of the following statements are true ?
- Works as 'Think tank' for Central and State Governments.
 - Relevant strategic and technical advice is given.
 - Focus on technology upgradation and capacity building.
 - Do not monitor and evaluate the implementation of programmes.

Answer Options :

- 1) a and b only 2) c and d only 3) a, b and c only 4) all of the above
- ९) ही भारतीय आर्थिक नियोजनाची मुख्य उद्दिष्टे आहेत.
- आर्थिक वाढ
 - आत्मनिर्भरता
 - रोजगार कमी करणे
 - गरिबी दूर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- (a) फक्त (b)
 - (a), (b) आणि फक्त (c)
 - (a), (b) आणि (d)
 - वरील सर्व
- 9) are the main objectives of Indian economic planning.
- Economic growth
 - Self-reliance
 - Reducing employment
 - Elimination of poverty

Answer options :

- 1) (a) and (b) 2) (a), (b) and (c) 3) (a), (b) and (d) 4) All of the above
- 90) दहाव्या पंचवार्षिक योजनेत एकूण खर्चाच्या २२.८ टक्के वाटपासह क्षेत्र हे दुसऱ्या क्रमांकावर होते.
- वाहतूक आणि दळणवळण
 - सामाजिक सेवा
 - माहिती-तंत्रज्ञान
 - लघुउद्योग
- 10) The sector came second with allocation of 22.8 per cent of total outlay of 10th five year plan.
- Transport and communication
 - Social services
 - Information technology
 - Small scale industries

- ११) NITI आयोगाच्या संदर्भात, खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?
- केंद्र आणि राज्य सरकारांसाठी 'थिंक टँक' म्हणून काम करते.
 - संबंधित धोरणात्मक आणि तांत्रिक सल्ला दिला जातो.
 - तंत्रज्ञान सुधारणा आणि क्षमता वाढवण्यावर भर द्या.
 - कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीचे परीक्षण आणि मूल्यांकन करू नका.

Answer Options :

- १) a आणि b फक्त २) c आणि d फक्त ३) a, b आणि c फक्त ४) वरील सर्व

- 11) With regards to NITI Aayog, which of the following statements are true ?
a) Works as 'Think tank' for Central and State Governments.
b) Relevant strategic and technical advice is given.
c) Focus on technology upgradation and capacity building.
d) Do not monitor and evaluate the implementation of programmes.

Answer Options :

- 1) a and b only 2) c and d only 3) a, b and c only 4) all of the above

२) अर्थसंकल्प व सार्वजनिक वित्त

- १) स्वतंत्र विकास मंडळे स्थापन करण्याची जबाबदारी राज्यपालाची असते. खालीलपैकी कोणती राज्ये याच्याशी संबंधित आहेत ?

- अ) महाराष्ट्र ब) गुजरात क) कर्नाटक ड) तामिळनाडू

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ, ब, क २) फक्त ब, क, ड ३) फक्त अ, ब, ड ४) वरीलपैकी सर्व

- 1) The Governor has responsibility to establish separate Development Boards.

Which of the following States are related with it ?

- A) Maharashtra B) Gujarat C) Karnataka D) Tamil Nadu

Answer options :

- 1) Only A, B, C 2) Only B, C, D 3) Only A, B, D 4) All of the above

- २) महाराजस्व अभियान कोणत्या विभागाकडून राबविले जाते ?

- १) महसूल व वन विभाग २) ग्राम विकास विभाग
३) नगर विकास विभाग ४) उत्पादन शुल्क विभाग

- 2) Maharajswa Abhiyan is implemented by which department?

- 1) Revenue and Forest Department 2) Village Development Department
3) Urban Development Department 4) Excise Department

- ३) कोणाच्या शिफारशीवरून अर्थ विधेयक राज्य विधिमंडळात मांडता येते ?

- i) सभापती ii) वित्तमंत्री iii) मुख्यमंत्री iv) राज्यपाल

योग्य पर्याय निवडा.

- १) फक्त i आणि ii २) फक्त iii आणि iv ३) फक्त iv ४) फक्त i

- 3) Money Bill can be introduced in the State Legislature only on the recommendation of

- i) Speaker ii) Finance Minister iii) Chief Minister iv) Governor

Choose the correct options.

- 1) Only i and ii 2) Only iii and iv 3) Only iv 4) Only i

- ४) महाराष्ट्र विधानसभा नियम क्र. २०८ नुसार अंदाज समितीमध्ये जास्तीत जास्त २९ सदस्यांचा समावेश असेल विधानसभा अध्यक्ष त्यापैकी विधानसभेच्या सदस्यांमधून जास्तीत जास्त सदस्य नामनिर्देशित करतील आणि त्याच रितीने विधान परिषद सभापती विधान परिषदेच्या सदस्यांमधून जास्तीत जास्तसदस्य नामनिर्देशित करतील.

- १) २५ व ४ २) २६ व ३ ३) २३, ६ ४) २३, ७

- 4) Maharashtra Vidhan Sabha Rule no. According to 208 the Estimates Committee shall consist of a maximum of 29 members out of which the Speaker shall nominate a maximum of members from among the members of the Legislative Assembly and similarly the Speaker of the Legislative Council shall nominate a maximum of from among the members of the Legislative Council.members shall nominate.
- 1) 25 and 4 2) 26 and 3 3) 3) 23, 6 4) 23, 7
- ५) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) घटनेचे अनुच्छेद २७५ आणि २८२ सहाय-अनुदानाच्या प्रश्नांशी संबंधित आहेत.
ब) अनुच्छेद २७५ अंतर्गत अनुदान कोणत्याही सार्वजनिक उद्देशासाठी राज्यांना दिले जाते.
क) अनुच्छेद २८२ अंतर्गत अनुदान राज्यांना 'सहाय्याची गरज' मध्ये दिले जाते.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त?
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) दोन्ही अ आणि क योग्य आहेत. २) केवळ अ योग्य आहे
३) केवळ क योग्य आहे ४) वरीलपैकी सर्व
- 5) Consider the following statements :
- a) Articles 275 and 282 of the Constitution deal with the question of grants-in-aid.
b) Grants under Article 275 are given to the states for any public purpose.
c) Grants under Article 282 are given to the states in "need of assistance".
Which of the statement/s given above is/are correct ?
- Answer Options :**
- 1) Both a and c are correct 2) Only a is correct
3) Only c is correct 4) All of the above
- ६) नॅशनल रेनफेड एरिया ऑथॉरिटीनुसार, भारतात एकदाच दुष्काळ पडण्याची वारंवारिता
- १) १-५ वर्षे २) १-१० वर्षे ३) २-५ वर्षे ४) १० वर्षे
- 6) As per the National Rainfed Area Authority, the frequency of occurrence of drought once in India is
- 1) 1-5Years 2) 1-10 Years 3) 2-5 Years 4) > 10years
- ७) भारतात धवल क्रांतीला सुरुवात सालापासून करण्यात आली.
- १) १९७१ २) १९७२ ३) १९७३ ४) १९७४
- 7) White revolution started in India from _____ year.
- 1) 1971 2) 1972 3) 1973 4) 1974
- ८) भारतात सामाजिक वनीकरण कार्यक्रम मध्ये सुरु झाला.
- १) १९५० २) १९६० ३) १९६५ ४) १९७०
- 8) In India, Social Forestry Programme began in
- 1) 1950 2) 1960 3) 1965 4) 1970

- ९) खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
- a) चुनिलाल मेहता यांनी सहकारी तत्वावर साखर कारखाना सुरु करण्याचा प्रयत्न केला.
b) डॉ. धनंजय गाडगीळ यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाराष्ट्रात सहकारी साखर कारखानदारीचा शुभारंभ झाला.
c) १९०५ नंतर मुंबई कापड कारखानदारीमध्ये तेजी आली
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) a आणि b बरोबर आहेत
२) a, b आणि c बरोबर आहेत
३) a आणि c बरोबर आहेत
४) फक्त c बरोबर आहे.
- 9) Which of the following statements is / are correct ?
- a) Chunilal Mehta tried to start a sugar industry on cooperative basis.
b) Cooperative sugar industry was started in Maharashtra under the guidance of Dr. Dhananjay Gadgil.
c) After 1905, textile industry flourished in Mumbai.

Answer options :

- 1) a and b are correct
2) a, b and c are correct
3) a and c are correct
4) only c is correct

- १०) खाली महाराष्ट्र राज्यातील काही आय.टी. पार्क व त्यांचे ठिकाण दिले असून त्यांच्या योग्य जोड्या लावा.
- अ) आंतरराष्ट्रीय इन्फोटेक पार्क
ब) सॉफ्टवेअर टेक्नोलॉजी पार्क
क) इनफॉर्मेशन टेक्नोलॉजी पार्क
ड) अंबड आय.टी. पार्क
- i) सांगली शहर
ii) नाशिक
iii) भोसरी
iv) नवी मुंबई

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
१)	ii	iii	iv	i
२)	iv	iii	ii	i
३)	iv	iii	i	ii
४)	iv	i	iii	ii

- 10) Below are some I.T. in Maharashtra state. Parks and their locations are given and match them correctly.
- a) International Infotech Park
b) Software Technology Park
c) Information Technology Park
d) Ambad I.T. Park
- i) Sangli City
ii) Nashik
iii) Bhosari
iv) Navi Mumbai

Answer options :

	A	B	C	D
1)	ii	iii	iv	i
2)	iv	iii	ii	i
3)	iv	iii	i	ii
4)	iv	i	iii	ii

- ११) IRC नुसार, ग्रामीण भागात मोटरसायकलसाठी प्रवासी कार युनिट आहे
- १) ०.५०
२) ०.७५
३) ०.८०
४) १.००
- 11) As per IRC, the passenger car unit for a motorcycle in rural areas is
- 1) 0.50
2) 0.75
3) 0.80
4) 1.00

१२) भारतातील लोह-पोलाद उद्योग व स्थापना वर्ष यांच्या योग्य जोड्या लावा :

लोह-पोलाद उद्योग	स्थापना वर्ष
a) बंगाल आयर्न अँड स्टील कंपनी	i) १८७४
b) टाटा आयर्न अँड स्टील कंपनी	ii) १९०७
c) इंडीयन आयर्न अँड स्टील कंपनी	iii) १९१९
d) म्हैसूर आयर्न अँड स्टील कंपनी	iv) १९२३

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
- 1) (iv) (iii) (ii) (i)
 - 2) (iii) (ii) (i) (iv)
 - 3) (ii) (iv) (iii) (i)
 - 4) (i) (ii) (iii) (iv)

12) Match the correct pairs of Iron and Steel Industry and its establishment year in India :

Iron and Steel Industry	Establishment Year
a) Bengal Iron and Steel Industry	i) 1874
b) Tata Iron and Steel Industry	ii) 1907
c) Indian Iron and Steel Industry	iii) 1919
d) Mysore Iron and Steel Industry	iv) 1923

Answer options :

- (a) (b) (c) (d)
- 1) (iv) (iii) (ii) (i)
 - 2) (iii) (ii) (i) (iv)
 - 3) (ii) (iv) (iii) (i)
 - 4) (i) (ii) (iii) (iv)

१३) महाराष्ट्रात विविध प्रकारची फळे पिकविण्यात जिल्ह्यांचा पहिला क्रमांक आहे.

- १) अहमदनगर २) पुणे ३) सोलापूर ४) औरंगाबाद

13) district ranks first in Maharashtra in growing a variety of fruits.

- 1) Ahamadnagar 2) Pune 3) Solapur 4) Aurangaba

१४) जगातील पहिली लागवड केलेली पिके आहेत

- १) गहू आणि तांदूळ २) गहू आणि बार्ली ३) गहू आणि मका ४) गहू आणि ज्वारी

14) The first cultivated crops in the world are

- 1) Wheat and Rice 2) Wheat and Barley 3) Wheat and Maize 4) Wheat and Sorghum

१५) २०२०-२१ मध्ये महाराष्ट्र राज्यात त्यांच्या लागवडीखालील क्षेत्राच्या उतरत्या क्रमाने पिकांचा योग्य क्रम काय असेल ?

- १) सोयाबीन, कापूस, भात, ज्वारी २) कापूस, सोयाबीन, भात, ज्वारी
३) कापूस, सोयाबीन, ज्वारी, धान ४) भात, कापूस, सोयाबीन, ज्वारी

15) What would be the correct sequence of crops in the descending order of their area under cultivation in Maharashtra State in 2020—21 ?

- 1) Soybean, Cotton, Paddy, Jowar 2) Cotton, Soybean, Paddy, Jowar
3) Cotton, Soybean, Jowar, Paddy 4) Paddy, Cotton, Soybean, Jowar

१६) योग्य जोड्या लावा.

क्रांती

- अ) हरित क्रांती
ब) पीत क्रांती
क) तंतू क्रांती
ड) सुवर्ण तंतू क्रांती

वैशिष्ट्ये

- I) ताग
II) कापूस
III) तेलबिया
IV) अन्नधान्य पीक

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
१)	IV	III	II	I
२)	I	II	III	IV
३)	II	IV	III	I
४)	III	I	IV	II

16) Make the correct pairs.

Revolution

- A) Green Revolution
B) Yellow Revolution
C) Fibrous Revolution
D) Golden thread revolution

Features

- I) Jute
II) Cotton
III) Oilseeds
IV) Food grain crop

Answer options :

	A	B	C	D
1)	IV	III	II	I
2)	I	II	III	IV
3)	II	IV	III	I
4)	III	I	IV	II

१७) पंजाबच्या शेतकऱ्यांनी कृषी-वनकुरण पद्धती अंतर्गत प्राधान्य दिलेली वृक्ष प्रजाती आहे.

- १) पॉप्युलस २) आर्टोकार्पस ३) काजू ४) आंबा

17) The tree species preferred by farmers of Punjab under agri-silviculture system is

- 1) Populus 2) Artocarpus 3) Cashew 4) Mango

१८) गुजरात आणि राजस्थान राज्यांमध्ये आढळणारी गुरांची जात ज्याला सवाई चाल असे म्हणतात:

- १) कांकरेज २) गिर ३) राठी ४) थारपारकर

18) The cattle breed found in the States of Gujarat and Rajasthan which has a peculiar gait known as "Sawai Chal" is :

- 1) Kankrej 2) Gir 3) Rathi 4) Tharparkar

१९) महाराष्ट्राच्या २०२२-२३ च्या आर्थिक सर्वेक्षणानुसार, २०२१-२२ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या तेलबियांचे सर्वाधिक उत्पादन झाले होते?

- १) सोयाबीन २) नायजर (काळी बुरशी) बियाणे
३) भुईमूग ४) सूर्यफूल

19) According to the Economic Survey of Maharashtra 2022-23, which of the following oilseeds had the highest production in Maharashtra in the year 2021-22?

- 1) Soyabean 2) Niger seed 3) Groundnut 4) Sunflower

- २०) 'V-CIP' चा विस्तार काय आहे जो बँकिंगशी संबंधित बातम्यांमध्ये दिसत होता ?
१) व्हॅचर कॅपिटल आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस २) व्हिडीओ बेसड कस्टमर आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस
३) व्हाईस बेसड कस्टमर आयडेंटिफिकेशन प्रोसेस ४) व्हॅचर कॅपिटल इन्व्हेस्टमेंट प्रोसेस
- 20) What is the expansion of 'V-CIP', which was seen in the news related to banking ?
1) Venture Capital Identification Process
2) Video Based Customer Identification Process
3) Voice Based Customer Identification Process
4) Venture Capital Investment Process
- २१) महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना सहकारी कृषी पतसंस्था मार्फत दिलेल्या पीक कर्जावरील व्याज दरात वसुलीशी निगडीत प्रोत्साहनात्मक सूट देण्याचा निर्णय महाराष्ट्र शासनाने कधी घेतला ?
१) १५ ऑगस्ट, १९८७ २) २४ नोव्हेंबर, १९८८ ३) २४ ऑक्टोबर, १९९८ ४) १ मे, १९८५
- 21) When did the Government of Maharashtra decide to give incentives related to recovery of interest rate on crop loans given to the farmers of Maharashtra through cooperative agriculture credit institutions?
1) August 15, 1987 2) November 24, 1988
3) October 24, 1998 4) May 1, 1985
- २२) शेतकऱ्यांना केवळ रु. १/- भरून पीक विमा योजनेचा लाभ देण्याकरिता "सर्वसमावेशक पीक विमा योजना" राबविण्याबाबतचा शासन निर्णय कधी घेण्यात आला ?
१) दि. २३/०६/२०२३ २) १३/०६/२०२३ ३) १/०७/२०२२ ४) ०१/०५/२०२३
- 22) Farmers get only Rs. 1/- When was the government decision taken to implement "Comprehensive Crop Insurance Scheme" to provide benefit of Bharun Crop Insurance Scheme?
1) Dt. 23/06/2023 2) 13/06/2023 3) 1/07/2022 4) 01/05/2023
- २३) योग्य जोड्या जुळवा :
(योजनेचे नाव) (योजनेच्या अंमलबजावणीचा दिनांक)
अ) मुख्यमंत्री जलसंवर्धन योजना i) दि. २६ ऑगस्ट, २०१३
ब) जलयुक्त शिवार अभियान २.० ii) दि. ६ जानेवारी, २०२२
क) मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजना टप्पा-२ iii) दि. ३ जानेवारी, २०२३
ड) कोकण ग्रामीण पर्यटन विकास कार्यक्रम iv) दि. १७ फेब्रुवारी, २०२१
- पर्यायी उत्तरे :
१) अ-iv, ब-iii, क-ii, ड-i २) अ-iv, ब-ii, क-iii, ड-i
३) अ-i, ब-ii, क-iii, ड-iv ४) अ-iii, ब-iv, क-i, ड-ii
- 23) Match the correct pairs :
(Name of Scheme) (Date of Implementation of Scheme)
A) Chief Minister Water Conservation Scheme 1) Dt. August 26, 2013
B) Jalyukta Shivar Abhiyan 2.0 ii) dt. January 6, 2022
C) Chief Minister Gram Sadak Yojana Phase-2 iii) dt. January 3, 2023
D) Konkan Rural Tourism Development Program iv) Dt. February 17, 2021
- Answer options :**
1) A-iv, B-iii, C-ii, D-i 2) A-iv, B-ii, C-iii, D-i
3) A-i, B-ii, C-iii, D-iv 4) A-iii, B-iv, C-i, D-ii

- २४) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळामार्फत खालील विधाने विचारात घ्या.
a) महामंडळाच्या ताब्यात असलेल्या वाहनांनी संख्या २०२०-२१ मध्ये १७,३५८ होती.
b) ३१ मार्च २०२१ अखेर महामंडळाच्या कर्मचारी संख्या ९५,२२९ होती.
c) २०२०-२१ महामंडळाच्या बसने प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांची प्रतिदिन सरासरी संख्या १.३७ लाख इतकी होती.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?
१) (a) आणि (b) २) (b) आणि (c) ३) (a) आणि (c) ४) (a), (b), आणि (c)
- 24) Consider the following statements by Maharashtra State Road Transport Corporation.
a) The number of vehicles in possession of the Corporation was 17,358 in 2020-21.
b) As on 31st March 2021, the strength of the employees of the Corporation was 95,229.
c) 2020-21 The daily average number of passengers traveling by Corporation buses was 1.37 lakh.
Which of the above statement/s is/are correct?
1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (a) and (c) 4) (a), (b), and (c)
- २५) अलीकडेच २०२३ मध्ये, खालीलपैकी कोणत्या योजनेचे नामकरण प्रधानमंत्री-समग्र स्वास्थ्य अभियान असे करण्यात आले आहे?
१) राष्ट्रीय आरोग्य अभियान २) मातृत्व वंदना योजना
३) राष्ट्रीय स्वास्थ्य विमा योजना ४) जननी सुरक्षा योजना
- 25) Recently in 2023, which of the following schemes has been renamed as Pradhan Mantri-Samagra Swasthya Mission?
1) National Health Mission 2) Matritva Vandana Yojana
3) Rashtriya Swasthya Bima Yojana 4) Janani Suraksha Yojana
- २६) १९६९ मध्ये पहिला संगणक सिम्युलेशन प्रोग्रॅम कोणत्या वनस्पती रोग महामारीवर तयार करण्यात आला?
१) भुईमुगाच्या पानावर उशिरा येणारी डाग २) टोमॅटो आणि बटाट्याला लवकर येणारा त्रास
३) टोमॅटो आणि बटाट्याचा उशिरा होणारा प्रकोप ४) भुईमुगाचा प्रारंभिक टप्पा
- 26) On which plant disease epidemics the first computer simulation programme was prepared in 1969 ?
1) Late leaf spot of groundnut 2) Early blight of tomato and potato
3) Late blight of tomato and potato 4) Early leaf spot of groundnut
- २७) सौर किरणोत्सर्गाचे प्रमाण, ऊर्जेच्या दृष्टीने प्रकाशसंश्लेषणात वापरला जातो.
१) २४% २) २८% ३) ३२% ४) ३६%
- 27) A portion of solar radiation, up to in terms of energy is used in photosynthesis.
1) 24% 2) 28% 3) 32% 4) 36%
- २८) इमारतीमध्ये गरम करणे, हवेशीर करणे आणि वातानुकूलित करणे हा प्राथमिक उद्देश आहे.
१) उष्णता ऊर्जा जोडून किंवा काढून टाकून कोरड्या बल्बचे तापमान, आर्द्रता आणि हवेची गुणवत्ता नियंत्रित करणे
२) हवा जोडून किंवा काढून टाकून खोलीतील हवेचे तापमान थंड करणे
३) उष्णता ऊर्जा काढून हवेचे तापमान थंड करणे
४) वरीलपैकी काहीही नाही

- 28) The primary purpose of heating, ventilating and air conditioning in the building is
- 1) to regulate the dry bulb temperature, humidity and air quality by adding or removing heat energy
 - 2) to cool the air temperature in room by adding or removing air
 - 3) to cool the air temperature by removing heat energy
 - 4) none of the above
- 29) पोर्टलैंड सिमेंट कोणत्या तापमानात घटक जाळून तयार केले जाते ?
- १) २५०°C
 - २) ४५८°C
 - ३) २३००°C
 - ४) १४५०°C
- 29) Portland Cement is produced by burning ingredients at what temperature ?
- 1) 250°C
 - 2) 458°C
 - 3) 2300°C
 - 4) 1450°C
- ३०) कंपन केलेल्या काँक्रीटसाठी घसरणीची कोणती श्रेणी (मिमीमध्ये) स्वीकारली जाईल ?
- १) १२ ते २५
 - २) ५० ते १००
 - ३) ५ ते १०
 - ४) २५ ते ५०
- 30) Which range of slump (in mm) shall be adopted for vibrated concrete ?
- 1) 12 to 25
 - 2) 50 to 100
 - 3) 5 to 10
 - 4) 25 to 50
- ३१) ऑइल पेंटमधील बेस अशी कार्ये करतो
- a) पेंटला अपारदर्शकता देते.
 - b) घर्षणाचा प्रतिकार वाढवते.
 - c) संकोचन क्रॅक तयार होण्यास प्रतिबंध करते.
- वरीलपैकी कोणते फंक्शन बरोबर आहे/आहेत ?
- १) वरील सर्व
 - २) फक्त (a)
 - ३) फक्त (a) आणि (c)
 - ४) फक्त (b)
- 31) A base in an oil paint performs functions such as
- a) Gives opacity to the paint.
 - b) Increases resistance to abrasion.
 - c) Prevents formation of shrinkage cracks.
- Which of the above function/s is/are correct ?
- 1) All of the above
 - 2) Only (a)
 - 3) Only (a) and (c)
 - 4) Only (b)
- ३२) ७ मे २०२० रोजी आंध्र प्रदेश येथे LG पॉलिमरमधून कोणत्या वायूची गळती झाली ?
- १) अमोनिया
 - २) क्लोरीन
 - ३) ब्रोमाइन
 - ४) स्टायरीन
- 32) Which gas leaked from LG Polymers at Andhra Pradesh on 7 May 2020?
- 1) Ammonia
 - 2) Chlorine
 - 3) Bromine
 - 4) Styrene
- ३३) ३ डिसेंबर १९८४ रोजी भोपाळ येथे युनियन कार्बाइड इंडिया लि.मधून कोणत्या वायूची गळती झाली ?
- १) मिथाइल आयसोसायनेट
 - २) मिथाइल इथाइल केटोन
 - ३) फॉस्जीन
 - ४) अमोनिया
- 33) Which gas leaked from Union Carbide India Ltd., at Bhopal on 3 December 1984?
- 1) Methyl isocyanate
 - 2) Methyl ethyl ketone
 - 3) Phosgene
 - 4) Ammonia

- ३४) कार्बन डाय ऑक्साईड वायू मुख्यतः तत्त्वानुसार आग विझवतो
१) थंड होणे २) स्मोदरिंग ३) उपासमार ४) बाष्पीभवन
- 34) Carbon dioxide gas extinguishes fire mainly by principle
1) cooling 2) smothering 3) starvation 4) evaporation
- ३५) खालीलपैकी कोणता वायू हा फुफ्फुसाला घातक असल्याने तो विषारी आहे ?
१) कार्बन मोनोऑक्साईड २) कार्बन डायऑक्साईड
३) हायड्रोजन सल्फाइड ४) हेलियम
- 35) Which among the following is a respiratory irritant type of asphyxiant poison ?
1) Carbon monoxide 2) Carbon dioxide
3) Hydrogen sulfide 4) Helium
- ३६) खालील वायूंचा विचार करा
a) CO b) एन२ओ c) सीएच आणि ओ२ d) क्लोरोफ्लुरोकार्बन्स
वरीलपैकी कोणते हरितगृह वायू आहेत ?
१) फक्त a २) a आणि b फक्त ३) a, b आणि c फक्त ४) a, b, c आणि d
- 36) Consider the following gases
a) CO b) N₂O c) CH₄ and O₂ d) Chlorofluorocarbons
Which of the above are the green house gases ?
1) a only 2) a and b only 3) a, b and c only 4) a, b, c and d
- ३७) हे जवळजवळ संपूर्णपणे मिथेनपासून बनलेले आहे जरी त्यात इतर वायूंचा समावेश कमी आहे. हे इथेन, प्रोपेन, ब्युटेन आणि पेंटेन आहेत.
१) नैसर्गिक वायू २) इन्टर्गॅस ३) निऑन वायू ४) झेनॉन वायू
- 37) is composed almost entirely of methane although it does contain small amounts of other gases. These are ethane, propane, butane and pentane.
1) Natural gas 2) Inert gas 3) Neon gas 4) Xenon gas
- ३८) HVAC प्रणालीतील वायुवीजन यंत्रणेसाठी खालील विधाने सत्य आहेत की खोटी आहेत ते सांगा.
विधान १ : ताजे पुरवठा सुनिश्चित करण्यासाठी ते बाहेरील हवेशी आतील हवेची देवाणघेवाण करते.
विधान २ : ते हवा फिल्टर करण्यात किंवा आर्द्रतेची योग्य पातळी राखण्यात भूमिका बजावते.
१) दोन्ही विधाने सत्य आहेत २) विधान १ सत्य आहे परंतु विधान २ खोटे आहे
३) विधान २ सत्य आहे परंतु विधान १ खोटे आहे ४) दोन्ही विधाने असत्य आहेत
- 38) State whether the following statements for the ventilation mechanism in the HVAC system are true or false.
Statement 1 : It exchanges inside air with outside air to ensure a fresh supply.
Statement 2 : It plays a role in filtering the air or maintaining the proper level of humidity.
1) Both the statements are true 2) Statement 1 is true but Statement 2 is false
3) Statement 2 is true but Statement 1 is false 4) Both the statements are false
- ३९) डिझेल जनरेटरद्वारे वापरले जाणारे एक लिटर इंधन सरासरी उत्पादन करते:
१) ०.७ किलो CO₂ २) १ किलो CO₂ ३) १.७ किलो CO₂ ४) २.७ किलो CO₂
- 39) One litre of fuel consumed by a diesel generator produces an average of :
1) 0.7 kg of CO₂ 2) 1 kg of CO₂ 3) 1.7 kg of CO₂ 4) 2.7 kg of CO₂

- ४०) आदर्श आग-प्रतिरोधक सामग्रीचे गुणधर्म आहेत
a) उष्णतेमुळे त्याचे विघटन होऊ नये.
b) उष्णतेमुळे जास्त प्रमाणात विस्तारू नये.
c) थंड झाल्यावर ते वेगाने आकुंचन पावले पाहिजे.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर/आहेत ?
१) फक्त (अ) आणि (ब) २) फक्त (ब) ३) वरील सर्व ४) यापैकी नाही
- 40) The properties of ideal fire-resisting materials are
a) It should not get disintegrated due to heat.
b) It should not expand excessively due to heat.
c) It should contract rapidly on cooling.
Which of the above statements is/are correct ?
1) Only (a) and (b) 2) Only (b) 3) All of the above 4) None of the above
- ४१) मेक्सिकोच्या आखातामध्ये २० एप्रिल २०१० रोजी डीपवॉटर होरायझन ऑइल रिग स्फोटामुळे गॅलन कच्च्या तेलाची गळती झाली.
१) सुमारे १० दशलक्ष २) ५० दशलक्ष ३) सुमारे ४० दशलक्ष ४) सुमारे ४ दशलक्ष
- 41) The Deepwater Horizon oil rig explosion on 20 April 2010 in the Gulf of Mexico led to the spill of gallon crude oil.
1) about 10 million 2) 50 million 3) about 40 million 4) about 4 million
- ४२) खालीलपैकी कोणते प्रकाशन वित्त विभागाकडून तयार करण्यात येत नाही ?
१) अर्थसंकल्पीय अंदाज २) कार्यक्रम अंदाजपत्रक
३) अर्थसंकल्पीय निवेदन ४) वित्तविषयक विवरणपत्र
- 42) Which of the following publications is not prepared by the Finance Department?
1) Budget Estimates 2) Program Budget
3) Budget Statement 4) Financial Statement
- ४३) एखाद्या क्षेत्रात खर्चीक राहणीमान किंवा रोगट परिस्थिती लक्षात घेऊन मंजूर केलेल्या भत्त्याला काय म्हणतात ?
१) स्थानिक भत्ता २) पूरक भत्ता ३) स्थानिक निधी ४) विशेष भत्ता
- 43) Allowance granted in consideration of cost of living or diseased conditions in an area is called what?
1) Local Allowance 2) Supplementary Allowance
3) Local Fund 4) Special Allowance
- ४४) कोणत्या प्रकारच्या गहाणखत मध्ये, तारण ठेवणारा स्वतःला तारखेचा उल्लेख न करता गहाण पैसे भरण्यासाठी वैयक्तिकरीत्या बांधील आहे ?
१) इंग्रजी गहाण २) सशर्त विक्रीद्वारे गहाण
३) साधे गहाण ४) उपभोग तारण
- 44) In which type of mortgagage, the mortgagor binds himself personally to pay the mortgage money without specifying date ?
1) English mortgage 2) Mortgage by conditional sale
3) Simple mortgage 4) Usufructuarmortgage

- ४५) शासकीय कर्मचाऱ्याला प्रासंगिक किंवा विशेष कामाबद्दल भारताच्या एकत्रित निधीतून किंवा राज्याच्या किंवा संघराज्यक्षेत्राच्या एकत्रित निधीतून मंजूर केलेले आवर्ती किंवा अनावर्ती प्रदान म्हणजे -
१) वेतन २) मानधन ३) वेतनवाढ ४) विशेष वेतन
- 45) Recurring or non-recurring grant granted to a Government servant from the Consolidated Fund of India or from the Consolidated Fund of a State or Union Territory for casual or special work;
1) Wages 2) Emoluments 3) Increment 4) Special Pay
- ४६) ज्या शासकीय कर्मचाऱ्याला वेतन किंवा रजा वेतन मिळत नाही त्यास दिली जाणारी मासिक रक्कम म्हणजे
१) विशेष वेतन २) निर्वाह भत्ता ३) मानधन ४) वैयक्तिक वेतन
- 46) The monthly amount paid to a Government servant who does not receive pay or leave pay is
1) Special Pay 2) Subsistence Allowance
3) Honorarium 4) Personal Pay
- ४७) गट 'ब' चा शासकीय कर्मचारी पुढीलपैकी कोणती रक्कम देणगी स्वरूपात धार्मिक समारंभात स्वीकारू शकेल
१) २५,०००/- २) १५,०००/- ३) ७,०००/- ४) १,०००/-
- 47) Which of the following amounts can a government employee of Group B accept as a donation in a religious ceremony?
1) 25,000/- 2) 15,000/- 3) 7,000/- 4) 1,000/-
- ४८) भारताचा सार्वजनिक खर्च वाढण्याची यापैकी प्रमुख कारणे कोणती?
अ) प्रशासकीय यंत्रणेचा विस्तार ब) राष्ट्रीय उत्पन्नातील वाढ
क) लोकसंख्या वाढ ड) किंमत पातळीतील वाढ
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त अ २) फक्त क ३) क आणि ड ४) वरीलपैकी सर्व
- 48) Which of these are the main reasons for increasing public expenditure in India ?
a) Extension of administrative mechanism b) Increase in national income
c) Population growth d) Increase in price level.
Answer Options :
1) Only a 2) Only c 3) c and d 4) All of the above
- ४९) आधुनिक अर्थतज्ज्ञांच्या मते "सार्वजनिक कर्जाचा भार वर पडतो."
१) सध्याची पिढी २) पहिली पिढी ३) भावी पिढी ४) यापैकी नाही
- 49) According to modern economists "The burden of public debt lies on"
1) Present generation 2) Past generation
3) Future generation 4) None of these
- ५०) महाराष्ट्र शासन कार्यनियमावलीतील कोणत्या नियमानुसार राज्याच्या अर्थव्यवस्थेवर परिणाम होणारा प्रत्येक आदेश वित्त विभागाशी पूर्व विचार विनियम करून काढणे आवश्यक आहे ?
१) नियम ४८ २) नियम ४९ ३) नियम १० ४) नियम १२
- 50) According to which rule in the Maharashtra Government Rules of Procedure, every order affecting the economy of the state must be cleared with the Finance Department prior consideration and regulation?
1) Rule 48 2) Rule 49 3) Rule 10 4) Rule 12

- ५१) अनावर्ती खर्चाच्या बाबतीत योजना किंवा प्रस्तावाला (इमारती बांधकामाची प्रशासकीय मान्यता वगळून) प्रशासकीय (वित्तीय मंजूरी धरून) मान्यता देण्याची प्रशासकीय विभागाला वित्तीय अधिकाराची मर्यादा किती आहे ?
- १) रुपये ५.०० कोटी पर्यंत
२) रुपये १५.०० कोटी पर्यंत
३) रुपये १.०० कोटी पर्यंत
४) रुपये १०.०० कोटी पर्यंत
- 51) In case of non-recurring expenditure, what is the limit of financial authority of the administrative department to give administrative (subject to financial sanction) approval of the plan or proposal (excluding administrative approval of building construction)?
- 1) Upto Rs.5.00 Crores
2) Upto Rs.15.00 Crores
3) Upto Rs.1.00 Crore
4) Upto Rs.10.00 Crore
- ५२) खालीलपैकी कोणते विधान भारताच्या लोकलेखा समितीच्या बाबत चुकीचे आहे ?
- १) लोकलेखा समितीच्या सदस्यांचा कार्यकाल पाच वर्षांचा आहे.
२) लोकलेखा समितीच्या अध्यक्षांची नियुक्ती लोकसभेचे अध्यक्ष करतात.
३) लोकलेखा समितीत लोकसभेतून पंधरा सदस्य निवडले जातात.
४) लोकलेखा समितीत राज्यसभेचे सात सदस्य असतात.
- 52) Which of the following statements is incorrect about Public Accounts Committee of India?
- 1) The term of office of the members of the Public Accounts Committee is five years.
2) The Chairman of the Public Accounts Committee is appointed by the Speaker of the Lok Sabha.
3) Fifteen members are elected from the Lok Sabha in the Public Accounts Committee.
4) The Public Accounts Committee consists of seven members of the Rajya Sabha.
- ५३) विधानमंडळाच्या लोकलेखा समितीबाबत पुढीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.
- अ) लोकलेखा समितीमध्ये जास्तीत जास्त पंधरा सदस्यांचा समावेश असतो.
ब) राज्यांचे विनियोजन लेखे व नियंत्रक व त्यावरील महालेखापरीक्षक यांच्या अहवालाचे सदर समिती परिनिरीक्षण करते.
क) राज्य शासनाच्या वित्तीय लेख्यांचे व त्यावरील लेखापरीक्षा अहवालांचे निरीक्षण करते.
ड) राज्याच्या महामंडळाची लेखाविवरणे व त्यावरील नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा अहवाल तपासते.
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त अ, ब व क
२) फक्त ब व क
३) फक्त ब, क व ड
४) सर्व विधाने योग्य आहेत
- 53) Identify the correct statement among the following regarding the Public Accounts Committee of the Legislature.
- A) The Public Accounts Committee consists of a maximum of fifteen members.
B) The said committee inspects the Appropriation Accounts of the States and the reports of the Comptroller and Auditor General thereon.
C) Monitors the financial accounts of the State Government and the audit reports thereon.
D) Examines the accounts of the State Corporation and the reports of the Comptroller and Auditor General thereon.
- Answer options :**
- 1) A, B and C only
2) B and C only
3) B, C and D only
4) All the statements are correct

- ५४) म. ना. से. (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ चे नियम ९(३७) नुसार निवृत्तिवेतनामध्ये चा समावेश होतो.
१) रजा रोखीकरण
२) रुग्णता निवृत्तिवेतन
३) कुटुंब निवृत्तिवेतन
४) उपदान
- 54) m. no Sec. As per rule 9(37) of the (General Conditions of Service) Rules, 1981, the pension includes
1) Encashment of Leave
2) Sickness Pension
3) Family Pension
4) Gratuity
- ५५) शासकीय कर्मचाऱ्यास विशेष जिकिरीची कर्तव्ये तसेच कामांमध्ये विशिष्ट वाढ झाल्याने मंजूर करण्यात आलेल्या वेतनाला काय म्हणतात ?
१) विशेष वेतन
२) संभाव्य वेतन
३) वैयक्तिक वेतन
४) वित्तलब्धी
- 55) What is the salary sanctioned to a government employee on account of specific increase in duties and special duties?
1) Special pay
2) Prospective pay
3) Personal pay
4) Financial benefits
- ५६) मागासवर्गीय शासकीय कर्मचाऱ्यास त्यांच्या सेवेसंबंधी अभिवेदन करावयाचे झाल्यास त्याने पुढीलपैकी कोणाकडे अभिवेदन करावे जेणे करून त्यास राजकीय दबाव म्हणता येणार नाही.
१) विभागाचे प्रमुख
२) मा. राज्यपाल
३) सामाजिक न्याय किंवा आदिवासी विकास विभागाचे प्रभारी मंत्री/राज्यमंत्री
४) मा. मुख्यमंत्री
- 56) If a backward class government employee wants to report regarding his service, he should report to one of the following so that it cannot be called political pressure.
1) Head of Department
2) Hon. Governor
3) Minister/Minister of State in-charge of Social Justice or Tribal Development Department
4) Hon. Chief Minister
- ५७) म. ना. से. (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ च्या नियम ९(३६) मध्ये ची व्याख्या देण्यात आली आहे.
१) निवृत्तिवेतन
२) वैयक्तिक वेतन
३) वेतन
४) रजा वेतन
- 57) m. no Rule 9(36) of Sec (General Conditions of Service) Rules, 1981 defines
1) Pension
2) Personal pay
3) Salary
4) Leave pay
- ५८) महाराष्ट्र-शासन कार्यानिमावलीची पहिली अनुसूची नुसार वाणिज्यिक अधिकाऱ्यांच्या नियुक्त्या, रजा इत्यादी विषय कोणत्या विभागाला नेमून देण्यात आला आहे ?
१) वित्त विभाग
२) नियोजन विभाग
३) सामान्य प्रशासन विभाग
४) यापैकी कोणताही नाही
- 58) As per First Schedule of Maharashtra-Government Rules of Procedure, which department has been assigned the matter of appointment, leave etc. of commercial officers?
1) Finance Department
2) Planning Department
3) General Administration Department
4) None of these

५९) खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

अ) शासकीय कर्मचारी हुंडा घेणार नाही तसेच देणार नाही.

ब) शासकीय कर्मचारी घरगुती कामासाठी १८ वर्षाखालील मुलांना नोकरीस ठेवणार नाही.

क) शासकीय कर्मचारी त्याच्या कार्यालयीन कामकाजावर परिणाम होऊ न देण्याच्या शर्तीच्या अधीन सामाजिक किंवा धार्मिक स्वरूपाचे मानसेवी काम करील.

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त 'अ'

२) फक्त 'ब'

३) 'अ' व 'क'

४) 'अ', 'ब' व 'क'

59) Which of the following statements is correct?

A) Government employees will neither take dowry nor pay.

B) A Government employee shall not employ children below 18 years of age for domestic work.

C) A Government servant shall perform voluntary work of a social or religious nature subject to the condition that it does not affect his official duties.

Answer options :

1) Only A

2) Only B

3) A and C

4) A, B and C

६०) पुढीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

१) शासकीय कर्मचारी कोणत्याही शेअरमध्ये पैसे गुंतविणार नाही

२) शासकीय कर्मचारी कोणत्याही व्यक्तीला व्याजाने पैसे उसने देणार नाही

३) शासकीय कर्मचारी बँकेचा एजंट म्हणून काम करणार नाही.

४) शासकीय कर्मचाऱ्यास स्वतःच्या खाजगी नोकऱ्याला अग्रिम वेतन देता येणार नाही

60) Which of the following statements is incorrect?

1) Government servant shall not invest money in any share

2) Government servant shall not lend money to any person on interest

3) Government servant shall not act as an agent of the bank.

4) A Government servant cannot advance salary to his private servant

६१) २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पानुसार, सरकारकडून खर्चाची कमाल टक्केवारी या गोष्टीसाठी असेल.

१) संरक्षण बळकट करणे

२) केंद्र पुरस्कृत योजना

३) व्याजाचा भरणा

४) अनुदान

61) According to the budget 2023-24, the maximum percentage of expenditure to be made by the government will be for :

1) defence strengthening

2) centrally sponsored schemes

3) interest payment

4) subsidisation

६२) केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२३ च्या संदर्भात; खालील गोष्टी जुळवा.

प्राधान्य

उपाय

a) सर्वसमावेशक विकास

I) दुष्काळी भागासाठी पाणी

b) शेवटच्या मैलापर्यंत पोहोचणे

II) कृषीसाठी डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा

c) हिरवी वाढ

III) स्किल इंडिया डिजिटल प्लॅटफॉर्म

d) युवा शक्ती

IV) पीएम-प्रणाम

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

62) In reference to Union Budget 2023 ; Match the followings.

Priority	Measures
a) Inclusive development	I) Water for drought prone area
b) Reaching the last mile	II) Digital Public Infrastructure for Agriculture
c) Green growth	III) Skill India digital platform
d) Youth power	IV) PM-PRANAM

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

६३) ऐच्छिक उत्पन्न घोषणा योजना (VDIS) मध्ये जाहीर करण्यात आली.

१) १९९३-९४	२) १९९५-९६	३) १९९७-९८	४) १९९९-२०००

63) The Voluntary Disclosure of Income Scheme (VDIS) was announced in

1) 1993-94	2) 1995-96	3) 1997-98	4) 1999-2000

६४) वित्तीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा, २००३ (एफ आर बी एम कायदा, २००३) असे नमूद करतो की केंद्र सरकारने पर्यंत महसुली तूट दूर करण्यासाठी योग्य उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

१) २००४-०५	२) २००८-०९	३) २०१०-११	४) २०१५-१६

64) The Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2003 (FRBM Act, 2003) stipulates that the Central Government must take appropriate measures to eliminate the revenue deficit by

1) 2004-05	2) 2008 —09	3) 2010-11	4) 2015-16

६५) एमआरटीपी कायदा, १९६९ रद्द करून स्पर्धा कायदा, २००२ ने बदलला व तो पासून लागू करण्यात आला.

१) १ सप्टेंबर २००२	२) १ सप्टेंबर २००५	३) १ सप्टेंबर २००७	४) १ सप्टेंबर २००९

65) MRTPA Act, 1969 was repealed and replaced by the Competition Act, 2002 which is implemented with effect from

1) September 1, 2002	2) September 1, 2005
3) September 1, 2007	4) September 1, 2009

६६) १२ व्या वित्त आयोगाने राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधीची योजना केंद्र आणि राज्यांच्या योगदानासह च्या प्रमाणात चालू ठेवण्याची शिफारस केली.

१) २५:७५	२) ५०:५०	३) ७५:२५	४) ९०:१०

66) The 12th Finance Commission recommended the continuance of the scheme of National Calamity Relief Fund with contributions from the Centre and the States on the ration of

1) 25 : 75	2) 50 : 50	3) 75 : 25	4) 90 : 10

- ६७) वित्त आयोगाने अशी शिफारस केलेली होती की २०११ च्या जनगणनेच्या लोकसंख्येनुसार राज्यांना अनुदान द्यावे.
१) पंधराव्या २) चौदाव्या ३) सोळाव्या ४) तेराव्या
- 67) Finance Commission recommended that grants should be distributed to states as per population of 2011 census.
1) Fifteenth 2) Fourteenth 3) Sixteenth 4) Thirteenth

- ६८) ऑगस्ट १९९१ मध्ये भारतातील कर सुधारणा शिफारसीसाठी खालीलपैकी कोणती समिती नियुक्त करण्यात आली होती ?
१) डॉ. राजा जे. चेलव्या २) एम. नरसिंहम
३) डॉ. सुखमॉय चक्रवर्ती ४) डॉ. आबिद हुसेन
- 68) Which of the following committee was appointed to recommended tax reforms in India August 1991 ?
1) Dr. Raja J. Chelliah 2) M. Narashinhan
3) Dr. Sukhmoy Chakravarty 4) Dr. Abid Husen

- ६९) भारतातील वित्त आयोग व अध्यक्ष यांच्या योग्य जोड्या लावा.

वित्त आयोग

- अ) पहिला वित्त आयोग
ब) दुसरा वित्त आयोग
क) तिसरा वित्त आयोग
ड) चौथा वित्त आयोग

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
१)	ii	i	iii	iv
२)	i	ii	iii	iv
३)	ii	i	iv	iii
४)	i	iii	ii	iv

अध्यक्ष

- i) के. संतनाम
ii) के. सी. नियोगी
iii) डी. पी. व्ही. राजमन्नार
iv) ए. के. चंदा

- 69) Match the Finance Commission of India and their Chairman.

Finance Commission

- a) First Finance Commission
b) Second Finance Commission
c) Third Finance Commission
d) Fourth Finance Commission

Chairman

- i) K.Santham
ii) K.C. Niyogi
iii) D.P.V.Rajmanner
iv) A.K. Chanda

Answer options :

	a	b	c	d
1)	ii	i	iii	iv
2)	i	ii	iii	iv
3)	ii	i	iv	iii
4)	i	iii	ii	iv

- ७०) १५ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार पुढीलपैकी कोणत्या राज्याचा २०२१-२२ ते २०२५-२६ या कालावधीत केंद्रीय करामध्ये सर्वाधिक वाटा असेल ?
१) महाराष्ट्र २) मध्य प्रदेश ३) आंध्र प्रदेश ४) उत्तर प्रदेश

70) As per the 15th Finance Commission recommendations which of the following State will have highest share in Central Taxes during 2021-22 to 2025-26 ?

- 1) Maharashtra 2) Madhya Pradesh 3) Andhra Pradesh 4) Uttar Pradesh

७१) २०१९-२० दरम्यान एकूण कर महसुलाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) उत्पन्नावरील कर महामंडळ करापेक्षा कमी होता.
ब) महामंडळ करापेक्षा वस्तू आणि सेवा कर जास्त होता.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त ?

- १) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहे २) केवळ ब योग्य आहे
३) केवळ अ योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही

71) Consider the following statements in the context of Gross Tax Revenue during 2019-20:

- a) Taxes on income were lower than corporation tax.
b) Goods and Service Tax was higher than corporation tax.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- 1) Both a and b are correct 2) Only b is correct
3) Only a is correct 4) None of the above

७२) खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) अर्थसंकल्प २०२१-२२ मध्ये १३ क्षेत्रांसाठी उत्पादन सलग प्रोत्साहन योजना सुरु केली.
ब) पीएलआय योजना २००२-२३ पासून ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी लागू करण्यात आली.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत ?

- १) फक्त ब योग्य आहे २) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत
३) फक्त अ योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही

72) Consider the following statements :

- a) Budget 2021-22 launched Production Linked Incentive Schemes for 13 Sectors.
b) PLI Scheme is for a period of 5 years starting from 2022-23.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- 1) Only b is correct 2) Both a and b are correct
3) Only a is correct 4) None of the above

७३) जीएसटीचे कोणते प्रतिमान भारतात आणण्यात आले आहे ?

- १) राष्ट्रीय स्तरावरील जीएसटी २) राज्य स्तरावरील जीएसटी
३) दुहेरी जीएसटी ४) एकात्मिक जीएसटी

73) Which model of GST has been introduced in India ?

- 1) National Level GST 2) State Level GST
3) Dual GST 4) Integrated GST

७४) वस्तू आणि सेवा करांत कोणते कर अंतर्भूत केले आहेत ?

- अ) अबकारी कर ब) उत्पन्न कर ३) मूल्यवर्धित कर ड) सेवा कर

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ फक्त २) अ, ब आणि क फक्त ३) अ, क आणि ड फक्त ४) ब फक्त

- 74) Which taxes are subsumed under GST (Goods and Services Tax) ?
a) Excise duties. b) Income tax. c) Value added tax. d) Service tax.

Answer Options :

- 1) a only 2) a, b and c only 3) a, c and d only 4) b only

- ७५) राजकोषीय नीतीची साधने कोणती ?

- अ) सार्वजनिक व्यय आणि सार्वजनिक कर्ज ब) लोकशाही आणि संघराज्यात्मक रचना
क) करारोपण आणि अंदाजपत्रक ड) संसद आणि प्रशासन

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ फक्त २) ब आणि क फक्त ३) ड फक्त ४) अ आणि क फक्त

- 75) Which are the instruments of fiscal policy ?

- a) Public spending and public debt b) Democracy and federal structure
c) Taxation and budget d) Parliament and administration

Answer Options :

- 1) a only 2) b and c only 3) d only 4) a and c only

- ७६) खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने अयोग्य आहे/त ?

- अ) युटीजीएसटी, केंद्र सरकार आणि केंद्रशासित प्रदेश सरकारांद्वारे गोळा केले जातात
ब) आयजीएसटी, केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारे गोळा करतात

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ अयोग्य आहे २) फक्त ब अयोग्य आहे.
३) दोन्ही अ आणि ब अयोग्य आहेत ४) वरीलपैकी नाही

- 76) Which of the following statement/s is/are incorrect ?

- a) UTGST, is collected by Central Government and Union Territory Governments.
b) IGST, is collected by Central Government and State Governments.

Answer Options :

- 1) Only a is incorrect 2) Only b is incorrect
3) Both a and b are incorrect 4) None of the above

- ७७) खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) एफआरबीएम कायदा ५ जुलै, २००४ पासून लागू झाला.
ब) एफआरबीएम कायदा केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारांना बंधनकारक आहे.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) केवळ अ बरोबर आहे २) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत
३) केवळ ब बरोबर आहे ४) वरीलपैकी नाही

- 77) Consider the following statements :

- a) The FRBM Act became effective from July 5, 2004.
b) The FRBM Act is mandatory for the Central Government and State Governments.

Which of the statement/s given above is /are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct 2) Both a and b are correct
3) Only b is correct 4) None of the above

७८) भारताच्या अर्थसंकल्प, २०२३-२४ नुसार खालीलपैकी कोणते भारतासाठी आर्थिक प्राप्तीच्या चार प्रमुख स्रोतांपैकी नाही ?

- १) कर्ज आणि इतर दायित्वे
२) वस्तू आणि सेवा कर
३) कॉर्पोरेशन टॅक्स
४) सीमाशुल्क

78) Which of the following is NOT amongst the top four sources of monetary receipts for India according to the budget of India, 2023-24?

- 1) Borrowings and other Liabilities
2) Goods and Services Tax
3) Corporation Tax
4) Customs

७९) २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पात खालीलपैकी कोणते प्राधान्यक्रम आहेत ?

- अ) सर्वसमावेशक विकास ब) हरित वाढ क) युवा शक्ती ड) आर्थिक क्षेत्र

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ आणि ड २) ब आणि क ३) अ आणि ब ४) अ, ब, क आणि ड

79) Which of the following are priorities of budget 2023-24 ?

- a) Inclusive development
b) Green growth
c) Youth power
d) Financial sector

Answer Options :

- 1) a and d 2) b and c 3) a and b 4) a, b, c and d

८०) महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ मधील तरतुदीनुसार म्हणजे

- a) विशेष जिकिरीच्या स्वरूपाची कर्तव्ये,
b) कामामध्ये किंवा जबाबदारीमध्ये विशिष्ट वाढ, या बाबींचा विचार करून एखाद्या पदाच्या अथवा शासकीय कर्मचाऱ्याच्या वित्तलब्धीमध्ये वेतनाच्या स्वरूपात दिलेली वाढ.

पर्यायी उत्तरे :

- १) संभाव्य वेतन २) कायम पद वेतन ३) विशेष वेतन ४) यापैकी नाही

80) As per the provision in the Maharashtra Civil Services (General Conditions of Service) Rules, 1981 ... viz.

- a) duties in the nature of special claims,
b) an increase in the emoluments of a post or a Government servant in the form of pay, having regard to specific increase in work or responsibility.

Answers options :

- 1) Prospective Pay 2) Permanent Post Pay 3) Special Pay 4) None of these

८१) खालीलपैकी कोणता एक उत्पन्नाचा स्रोत नगरपालिकेचा नाही ?

- अ) वस्तू व सेवा कर ब) सहाय्यक अनुदान क) करेतर महसूल ड) स्थानिक कर

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ २) फक्त ब ३) फक्त ड ४) फक्त क

81) Which one of the following is not the source of income of the Municipal Council?

- a) Goods and Services Tax
b) Grants in Aid
c) Non-tax Revenue
d) Local Taxes

Answer Options :

- 1) Only a 2) Only b 3) Only d 4) Only c

- ८२) भारताचा सार्वजनिक खर्च वाढण्याची यापैकी प्रमुख कारणे कोणती ?
अ) प्रशासकीय यंत्रणेचा विस्तार
ब) राष्ट्रीय उत्पन्नातील वाढ
क) लोकसंख्या वाढ
ड) किंमत पातळीतील वाढ

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ
२) फक्त क
३) क आणि ड
४) वरीलपैकी सर्व
- 82) Which of these are the main reasons for increasing public expenditure in India ?
a) Extension of administrative mechanism
b) Increase in national income
c) Population growth
d) Increase in price level.

Answer Options :

- 1) Only a
2) Only c
3) c and d
4) All of the above
- ८३) आधुनिक अर्थतज्ज्ञांच्या मते "सार्वजनिक कर्जाचा भार वर पडतो."
१) सध्याची पिढी
२) पहिली पिढी
३) भावी पिढी
४) यापैकी नाही
- 83) According to modern economists "The burden of public debt lies on"
1) Present generation
2) Past generation
3) Future generation
4) None of these

- ८४) खालीलपैकी कोणते विधान भारताच्या लोकलेखा समितीच्या बाबत चुकीचे आहे ?
१) लोकलेखा समितीच्या सदस्यांचा कार्यकाल पाच वर्षांचा आहे.
२) लोकलेखा समितीच्या अध्यक्षांची नियुक्ती लोकसभेचे अध्यक्ष करतात.
३) लोकलेखा समितीत लोकसभेतून पंधरा सदस्य निवडले जातात.
४) लोकलेखा समितीत राज्यसभेचे सात सदस्य असतात.

- 84) Which of the following statements is incorrect about Public Accounts Committee of India?
1) The term of office of the members of the Public Accounts Committee is five years.
2) The Chairman of the Public Accounts Committee is appointed by the Speaker of the Lok Sabha.
3) Fifteen members are elected from the Lok Sabha in the Public Accounts Committee.
4) The Public Accounts Committee consists of seven members of the Rajya Sabha.

- ८५) विधानमंडळाच्या लोकलेखा समितीबाबत पुढीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.
अ) लोकलेखा समितीमध्ये जास्तीत जास्त पंधरा सदस्यांचा समावेश असतो.
ब) राज्यांचे विनियोजन लेखे व नियंत्रक व त्यावरील महालेखापरीक्षक यांच्या अहवालाचे सदर समिती परिनिरीक्षण करते.
क) राज्य शासनाच्या वित्तीय लेखांचे व त्यावरील लेखापरीक्षा अहवालांचे निरीक्षण करते.
ड) राज्याच्या महामंडळाची लेखाविवरणे व त्यावरील नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा अहवाल तपासते.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ, ब व क
२) फक्त ब व क
३) फक्त ब, क व ड
४) सर्व विधाने योग्य आहेत
- 85) Identify the correct statement among the following regarding the Public Accounts Committee of the Legislature.
A) The Public Accounts Committee consists of a maximum of fifteen members.
B) The said committee inspects the Appropriation Accounts of the States and the reports of the Comptroller and Auditor General thereon.
C) Monitors the financial accounts of the State Government and the audit reports thereon.
D) Examines the accounts of the State Corporation and the reports of the Comptroller and Auditor General thereon.

Answer options :

- 1) A, B and C only
2) B and C only
3) B, C and D only
4) All the statements are correct

- ८६) म. ना. से. (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ चे नियम ९(३७) नुसार निवृत्तिवेतनामध्ये चा समावेश होतो.
१) रजा रोखीकरण
२) रुग्णता निवृत्तिवेतन
३) कुटुंब निवृत्तिवेतन
४) उपदान
- 86) m. no Sec. As per rule 9(37) of the (General Conditions of Service) Rules, 1981, the pension includes
- 1) Encashment of Leave
2) Sickness Pension
3) Family Pension
4) Gratuity
- ८७) जीएसटीचे कोणते प्रतिमान भारतात आणण्यात आले आहे?
१) राष्ट्रीय स्तरावरील जीएसटी
२) राज्य स्तरावरील जीएसटी
३) दुहेरी जीएसटी
४) एकात्मिक जीएसटी
- 87) Which model of GST has been introduced in India ?
1) National Level GST
2) State Level GST
3) Dual GST
4) Integrated GST
- ८८) वस्तू आणि सेवा करांत कोणते कर अंतर्भूत केले आहेत?
अ) अबकारी कर
ब) उत्पन्न कर
३) मूल्यवर्धित कर
ड) सेवा कर
पर्यायी उत्तरे :
१) अ फक्त
२) अ, ब आणि क फक्त
३) अ, क आणि ड फक्त
४) ब फक्त
- 88) Which taxes are subsumed under GST (Goods and Services Tax) ?
a) Excise duties.
b) Income tax.
c) Value added tax.
d) Service tax.
Answer Options :
1) a only
2) a, b and c only
3) a, c and d only
4) b only
- ८९) राजकोषीय नीतीची साधने कोणती ?
अ) सार्वजनिक व्यय आणि सार्वजनिक कर्ज
ब) लोकशाही आणि संघराज्यात्मक रचना
क) करारोपण आणि अंदाजपत्रक
ड) संसद आणि प्रशासन
पर्यायी उत्तरे :
१) अ फक्त
२) ब आणि क फक्त
३) ड फक्त
४) अ आणि क फक्त
- 89) Which are the instruments of fiscal policy ?
a) Public spending and public debt
b) Democracy and federal structure
c) Taxation and budget
d) Parliament and administration
Answer Options :
1) a only
2) b and c only
3) d only
4) a and c only
- ९०) खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने अयोग्य आहे/त?
अ) युटीजीएसटी, केंद्र सरकार आणि केंद्रशासित प्रदेश सरकारांद्वारे गोळा केले जातात
ब) आयजीएसटी, केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारे गोळा करतात
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त अ अयोग्य आहे
२) फक्त ब अयोग्य आहे.
३) दोन्ही अ आणि ब अयोग्य आहेत
४) वरीलपैकी नाही

- 90) Which of the following statement/s is/are incorrect ?
a) UTGST, is collected by Central Government and Union Territory Governments.
b) IGST, is collected by Central Government and State Governments.

Answer Options :

- 1) Only a is incorrect
2) Only b is incorrect
3) Both a and b are incorrect
4) None of the above

- ९१) महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ मधील तरतुदीनुसार म्हणजे
a) विशेष जिकिरीच्या स्वरूपाची कर्तव्ये,
b) कामामध्ये किंवा जबाबदारीमध्ये विशिष्ट वाढ, या बाबींचा विचार करून एखाद्या पदाच्या अथवा शासकीय कर्मचाऱ्याच्या वित्तलब्धीमध्ये वेतनाच्या स्वरूपात दिलेली वाढ.

पर्यायी उत्तरे :

- १) संभाव्य वेतन २) कायम पद वेतन ३) विशेष वेतन ४) यापैकी नाही

- 91) As per the provision in the Maharashtra Civil Services (General Conditions of Service) Rules, 1981 ... viz.
a) duties in the nature of special claims,
b) an increase in the emoluments of a post or a Government servant in the form of pay, having regard to specific increase in work or responsibility.

Answers options :

- 1) Prospective Pay 2) Permanent Post Pay 3) Special Pay 4) None of these

- ९२) ऑगस्ट १९९१ मध्ये भारतातील कर सुधारणा शिफारसीसाठी खालीलपैकी कोणती समिती नियुक्त करण्यात आली होती ?
१) डॉ. राजा जे. चेलय्या २) एम. नरसिंहम ३) डॉ. सुखमॉय चक्रवर्ती ४) डॉ. आबिद हुसेन
- 92) Which of the following committee was appointed to recommended tax reforms in India August 1991 ?
1) Dr. Raja J. Chelliah 2) M. Narashinhan
3) Dr. Sukhmoy Chakravarty 4) Dr. Abid Husen

- ९३) १५ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार पुढीलपैकी कोणत्या राज्याचा २०२१-२२ ते २०२५-२६ या कालावधीत केंद्रीय करामध्ये सर्वाधिक वाटा असेल ?

- १) महाराष्ट्र २) मध्य प्रदेश ३) आंध्र प्रदेश ४) उत्तर प्रदेश

- 93) As per the 15th Finance Commission recommendations which of the following State will have highest share in Central Taxes during 2021-22 to 2025-26 ?
1) Maharashtra 2) Madhya Pradesh 3) Andhra Pradesh 4) Uttar Pradesh

- ९४) २०१९-२० दरम्यान एकूण कर महसुलाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :
अ) उत्पन्नावरील कर महामंडळ करापेक्षा कमी होता.
ब) महामंडळ करापेक्षा वस्तू आणि सेवा कर जास्त होता.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहे २) केवळ ब योग्य आहे
३) केवळ अ योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही

94) Consider the following statements in the context of Gross Tax Revenue during 2019-20:

- a) Taxes on income were lower than corporation tax.
b) Goods and Service Tax was higher than corporation tax.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Both a and b are correct
2) Only b is correct
3) Only a is correct
4) None of the above

९५) खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) अर्थसंकल्प २०२१-२२ मध्ये १३ क्षेत्रांसाठी उत्पादन सलग प्रोत्साहन योजना सुरु केली.
ब) पीएलआय योजना २००२-२३ पासून ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी लागू करण्यात आली.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त ब योग्य आहे
२) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत
३) फक्त अ योग्य आहे
४) वरीलपैकी नाही

95) Consider the following statements :

- a) Budget 2021-22 launched Production Linked Incentive Schemes for 13 Sectors.
b) PLI Scheme is for a period of 5 years starting from 2022-23.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only b is correct
2) Both a and b are correct
3) Only a is correct
4) None of the above

९६) शून्याधारित अर्थसंकल्पाचा वापर महाराष्ट्रात मध्ये करण्यात आला.

- १) १९८०
२) १९८२
३) १९८४
४) १९८६

96) Zero based budget was used in Maharashtra in

- 1) 1980
2) 1982
3) 1984
4) 1986

९७) ऐच्छिक उत्पन्न घोषणा योजना (VDIS) मध्ये जाहीर करण्यात आली.

- १) १९९३-९४
२) १९९५-९६
३) १९९७-९८
४) १९९९-२०००

97) The Voluntary Disclosure of Income Scheme (VDIS) was announced in

- 1) 1993-94
2) 1995-96
3) 1997-98
4) 1999-2000

९८) वित्तीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा, २००३ (एफ आर बी एम कायदा, २००३) असे नमूद करतो की केंद्र सरकारने पर्यंत महसुली तूट दूर करण्यासाठी योग्य उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

- १) २००४-०५
२) २००८-०९
३) २०१०-११
४) २०१५-१६

98) The Fiscal Responsibility and Budget Management Act, 2003 (FRBM Act, 2003) stipulates that the Central Government must take appropriate measures to eliminate the revenue deficit by

- 1) 2004-05
2) 2008 —09
3) 2010-11
4) 2015-16

९९) एमआरटीपी कायदा, १९६९ रद्द करून स्पर्धा कायदा, २००२ ने बदलला व तो पासून लागू करण्यात आला.

- १) १ सप्टेंबर २००२
२) १ सप्टेंबर २००५
३) १ सप्टेंबर २००७
४) १ सप्टेंबर २००९

104) Consider the following statements :

- a) The FRBM Act became effective from July 5, 2004.
b) The FRBM Act is mandatory for the Central Government and State Governments.
Which of the statement/s given above is /are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
2) Both a and b are correct
3) Only b is correct
4) None of the above

१०५) भारताच्या अर्थसंकल्प, २०२३-२४ नुसार खालीलपैकी कोणते भारतासाठी आर्थिक प्राप्तीच्या चार प्रमुख स्रोतांपैकी नाही ?

- १) कर्ज आणि इतर दायित्वे
२) वस्तू आणि सेवा कर
३) कॉर्पोरेशन टॅक्स
४) सीमाशुल्क

105) Which of the following is NOT amongst the top four sources of monetary receipts for India according to the budget of India, 2023-24?

- 1) Borrowings and other Liabilities
2) Goods and Services Tax
3) Corporation Tax
4) Customs

१०६) २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पात खालीलपैकी कोणते प्राधान्यक्रम आहेत ?

- अ) सर्वसमावेशक विकास ब) हरित वाढ क) युवा शक्ती ड) आर्थिक क्षेत्र

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ आणि ड २) ब आणि क ३) अ आणि ब ४) अ, ब, क आणि ड

106) Which of the following are priorities of budget 2023-24 ?

- a) Inclusive development
b) Green growth
c) Youth power
d) Financial sector

Answer Options :

- 1) a and d 2) b and c 3) a and b 4) a, b, c and d

१०७) महाराष्ट्र राज्य अर्थसंकल्प २०२३ मध्ये, मा. अर्थमंत्रींनी शेतकरी केंद्रित योजना जाहीर केल्या. या संदर्भात खालीलपैकी कोणते बरोबर/नाही ?

- a) महाकृषी विकास योजना
b) धान / तांदूळ उत्पादक शेतकऱ्यांना १५,००० रु. प्रति हेक्टर प्रोत्साहनपर रक्कम प्रदान करणे
c) महाराष्ट्र श्रीअन्न अभियान
d) PMFBY मध्ये शेतकऱ्यांचा विमा हप्त्या राज्य सरकार भरेल
e) उत्पन्न समर्थन रु. केंद्रीय PM-KISAN योजनेतर्गत समाविष्ट/लाभ न मिळालेल्या शेतकरी कुटुंबांना प्रतिवर्षी ६,०००

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त a आणि c २) a आणि d फक्त ३) a फक्त ४) e फक्त

107) In Maharashtra State Budget 2023, Hon. Finance Minister announced Farmer Centric Schemes. In this context which of the following is/are not correct ?

- a) Mahakrishi Vikas Yojna
b) Provide an incentive amount of Rs. 15,000 per ha. to the paddy farmers
c) Maharashtra "Shree Anna" Abhiyan
d) In PMFBY insurance premium of farmer will be paid by the State Government
e) Income support of Rs. 6,000 per year to farmer families who are not covered/ benefited under Central PM-KISAN Scheme

Answer options :

- 1) a and c only 2) a and d only 3) a only 4) e only

१०८) २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पानुसार, सरकारकडून खर्चाची कमाल टक्केवारी या गोरुषींसाठी असेल.

- १) संरक्षण बळकट करणे २) केंद्र पुरस्कृत योजना ३) व्याजाचा भरणा ४) अनुदान

108) According to the budget 2023-24, the maximum percentage of expenditure to be made by the government will be for :

- 1) defence strengthening 2) centrally sponsored schemes
3) interest payment 4) subsidisation

१०९) केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२३ च्या संदर्भात; खालील गोरुषी जुळवा.

प्राधान्य

- a) सर्वसमावेशक विकास
b) शेवटच्या मैलापर्यंत पोहोचणे
c) हिरवी वाढ
d) युवा शक्ती

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
1) (ii) (i) (iv) (iii)
2) (i) (ii) (iii) (iv)
3) (iv) (iii) (ii) (i)
4) (iii) (ii) (i) (iv)

उपाय

- I) दुष्काळी भागासाठी पाणी
II) कृषीसाठी डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा
III) स्किल इंडिया डिजिटल प्लॅटफॉर्म
IV) पीएम-प्रणाम

109) In reference to Union Budget 2023 ; Match the followings.

Priority

- a) Inclusive development
b) Reaching the last mile
c) Green growth
d) Youth power

Answer options :

- (a) (b) (c) (d)
1) (ii) (i) (iv) (iii)
2) (i) (ii) (iii) (iv)
3) (iv) (iii) (ii) (i)
4) (iii) (ii) (i) (iv)

Measures

- I) Water for drought prone area
II) Digital Public Infrastructure for Agriculture
III) Skill India digital platform
IV) PM-PRANAM

११०) जेंडर बजेट म्हणजे काय ?

- १) पुरुषांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
२) महिलांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
३) सामान्य अर्थसंकल्पात पुरुषांसाठी स्वतंत्र तरतुदी
४) सामान्य अर्थसंकल्पात महिलांसाठी स्वतंत्र तरतुदी

110) What is meant by Gender Budget ?

- 1) Separate budget for men
2) Separate budget for women
3) Independent provisions for men in the general budget
4) Independent provisions for women in the general budget

115) Find the correct statement about zero budgeting :

- First introduced in the U.S. department of agriculture in 1980.
- Zero budgeting has been recommended by the seventh plan as one of the steps to control public expenditure.
- Central government adopted zero budgeting approach in 1998.

Answer options :

- (a), (b)
- Only (b)
- Only (c)
- (a), (c)

३) बँकिंग

१) २०२१-२२ दरम्यान एम-३ (M₃) मध्ये समाविष्ट आहेत.

अ. पोस्ट ऑफिस बचत बँक ठेवी.

ब. पोस्ट ऑफिसच्या एकूण ठेवी

क. बँकाकडील मुदत ठेवी

ड. बँकाकडील मागणी ठेवी

पर्यायी उत्तरे :

१) अ, ब आणि क

२) क आणि ड

३) अ, ब आणि ड

४) वरीलपैकी सर्व

1) During 2021-22, Mg included

a) Post Office Saving Bank Deposit

b) Total Post Office Deposits

c) Time Deposits with Banks

d) Demand Deposits with Banks

Answer Options :

1) a, b and c

2) c and d

3) a, b and d

4) all of the above

२) भारतातील सुधारणा धोरणामुळे बँकातील विदेशी गुंतवणूक टक्के पर्यंत वाढविण्यात आली.

१) ५१

२) ६४

३) ५४

४) ७४

2) The reform policies raised the foreign investment limit in banks upto percent.

1) 51

2) 64

3) 54

4) 74

४) कृषी व ग्रामीण विकास

१) महाराष्ट्र राज्य अर्थसंकल्प २०२३ मध्ये, मा. अर्थमंत्र्यांनी शेतकरी केंद्रित योजना जाहीर केल्या. या संदर्भात खालीलपैकी कोणते बरोबर/नाही?

a) महाकृषी विकास योजना

b) धान / तांदूळ उत्पादक शेतकऱ्यांना १५,००० रु. प्रति हेक्टर प्रोत्साहनपर रक्कम प्रदान करणे

c) महाराष्ट्र श्रीअन्न अभियान

d) PMFBY मध्ये शेतकऱ्यांचा विमा हप्ता राज्य सरकार भरेल

e) उत्पन्न समर्थन रु. केंद्रीय PM-KISAN योजनेतर्गत समाविष्ट/लाभ न मिळालेल्या शेतकरी कुटुंबांना प्रतिवर्षी ६,०००

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त a आणि c

२) a आणि d फक्त

३) a फक्त

४) e फक्त

- 1) In Maharashtra State Budget 2023, Hon. Finance Minister announced Farmer Centric Schemes. In this context which of the following is/are not correct ?
- Mahakrishi Vikas Yojna
 - Provide an incentive amount of Rs. 15,000 per ha. to the paddy farmers
 - Maharashtra "Shree Anna" Abhiyan
 - In PMFBY insurance premium of farmer will be paid by the State Government
 - Income support of Rs. 6,000 per year to farmer families who are not covered/ benefited under Central PM-KISAN Scheme

Answer options :

- 1) a and c only 2) a and d only 3) a only 4) e only

- २) फूड प्रोसेसिंग इंडस्ट्री (PLISFPI) साठी प्रॉडक्शन लिंक्ड इन्सेंटिव्ह स्कीम हे प्रमुख विभाग आहेत
- बाजरी आधारित उत्पादनासह अन्न शिजवण्यासाठी / खाण्यासाठी तयार
 - प्रक्रिया केलेली फळे आणि भाज्या
 - समुद्री उत्पादने, मोझेरेला चीज
 - वरील सर्व
- 2) Production Linked Incentive Scheme for Food Processing Industry (PLISFPI) major segments are
- Ready to cook/ready to eat foods including millets based product
 - Processed fruits and vegetables
 - Marine products, Mozzarella cheese
 - All of the above
- ३) महाराष्ट्र शासनाने 'जलस्वराज्य योजना' कोणत्या साली सुरु केली ?
- अ) २००० ब) २००१ क) २००२ ड) २००३
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त क आणि ब २) फक्त अ ३) फक्त अ, ब आणि क ४) फक्त ड
- 3) In which year Government of Maharashtra started 'Jalswarajya Scheme'?
- a) 2000 b) 2001 c) 2002 d) 2003

Answer Options :

- 1) Only c and b 2) Only a 3) Only a, b and c 4) Only d

- ४) पीक विविधीकरण कार्यक्रम २०१३-१४ पासून ची उपयोजना म्हणून राबविण्यात आला.
- ऑपरेशन ग्रीन्स २) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना
 - एक जिल्हा एक उत्पादन ४) भारतीय प्राकृतिक कृषि पद्धती योजना
- 4) Crop Diversification Programme was implemented since 2013-14 as a sub-scheme of
- Operation Greens 2) Rashtriya Krishi Vikas Yojana
 - One District One Product 4) Bharatiya Prakritiuk Krishi Pandhati Programme

- ५) महाराष्ट्र अग्रीबिझनेस नेटवर्क (मॅग्नेट) प्रकल्पाबाबत खालील विधाने विचारात घेऊन उत्तराचा योग्य पर्याय निवड.
- अ) ही योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येते.
ब) सदर प्रकल्पात राज्यातील १० फलोत्पादन पिकांचा समावेश आहे.
क) सदर योजना आशियाई विकास बँक अर्थसहाय्यीत आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ बरोबर
२) फक्त ब व क बरोबर
३) अ, ब व क तिन्ही बरोबर
४) अ, ब व क तिन्ही चूक
- 5) Select the correct answer option considering the following statements regarding the Maharashtra Agribusiness Network (Magnet) project.
- a) This scheme is implemented through the Department of Agriculture.
b) The said project covers 10 horticulture crops of the state.
c) The said scheme is funded by Asian Development Bank.

Answer options :

- 1) Only A is correct
2) Only B and C are correct
3) A, B and C are all three correct
4) A, B and C are all three wrong
- ६) PKVY चे प्रमुख क्षेत्र सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन देत आहे ज्यामध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे.
- अ) शेतकऱ्यांमध्ये सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन द्या
ब) सेंद्रिय शेतीतील नविनतम तंत्रज्ञानाचा प्रसार करा
क) सार्वजनिक कृषी संशोधन प्रणालीतील तज्ञांच्या सेवांचा वापर करा
ड) गावात किमान एक क्लस्टर प्रात्यक्षिक आयोजित करा

पर्यायी उत्तरे :

- १) चारही विधाने बरोबर आहेत
२) विधान (क) चूक आहे
३) फक्त विधान (अ) आणि (ब) बरोबर आहेत
४) फक्त विधान (अ) बरोबर आहे
- 6) Key thrust areas of PKVY is promoting organic farming which includes the following.
- a) Promote organic farming among farmers
b) Disseminate latest technology in organic farming
c) Utilize the services of experts from Public Agricultural research system
d) Organize a minimum of one cluster demonstration in village

Answer options :

- 1) All four statements are correct
2) Statement (c) is wrong
3) Only statement (a) and (b) are correct
4) Only statement (a) is correct
- ७) प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजनेचे (PMKSY) प्रमुख घटक आहेत.
- १) प्रवेगक सिंचन लाभ कार्यक्रम (AIBP)
२) हर खेत को पानी (HKKP)
३) प्रति ड्रॉप मोअर क्रॉप (PDMC)
४) वरील सर्व
- 7) Major components of Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY) are
- 1) Accelerated Irrigation Benefit Program (AIBP)
2) Har Khet Ko Pani (HKKP)
3) Per Drop More Crop (PDMC)
4) All of the above

- ८) प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेच्या संदर्भात खालील विधानाचा विचार करा.
अ) या योजनेतर्गत शेतकऱ्याने कोणत्याही हंगामात घेतलेल्या पिकासाठी दोन टक्के एकसमान प्रीमियम भरावा लागेल.
ब) या योजनेत चक्रीवादळ, अवकाळी पाऊस यांमुळे कापणीनंतरचे नुकसान समाविष्ट आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?
१) फक्त अ २) फक्त ब ३) अ आणि ब दोन्ही ४) दोन्हीपैकी एक किंवा ब नाही
- 8) With reference to Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana, consider the following statement.
a) Under this scheme farmer will have to pay uniform premium of two per cent for any crop they cultivate in any season.
b) The scheme covers post harvest losses arising out of cyclones, unseasonal rains.
Which of the statement/s given above is/are correct ?
1) a only 2) b only 3) both a and b 4) Neither a nor b
- ९) केंद्र सरकारने जाहीर केल्यानुसार २०२३-२४ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या पिकाची, किमान आधारभूत किंमत (MSP) सर्वात कमी होती ?
१) गहू २) मका ३) भात ४) तूर
- 9) Which of the following crops had the minimum support price (MSP) in the year 2023-24 as announced by Central Government?
1) Wheat 2) Maize 3) Paddy 4) Tur
- १०) जोडी जुळवा:
a) जयकर समिती i) १९३४
b) IRC निर्मिती ii) १९५२
c) CRRI स्थापना iii) १९५६
d) NHकायदा iv) १९२७
- पर्यायी उत्तरे :
	(a)	(b)	(c)	(d)
१)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
२)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
३)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
४)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
- 10) Match the pair :
a) Jayakar Committee i) 1934
b) IRC formation ii) 1952
c) CRRI Establishment iii) 1956
d) NH Act iv) 1927

Answer options:

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
2)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
3)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

- ११) खाद्य तेलांवरील राष्ट्रीय मिशन-तेल पाम मध्ये सुरु करण्यात आले.
१) ऑगस्ट, २०२० २) ऑगस्ट, २०१९ ३) ऑगस्ट, २०२२ ४) ऑगस्ट, २०२१
- 11) National Mission on Edible oil-oil palm was launched in
1) August, 2020 2) August, 2019 3) August, 2022 4) August, 2021
- १२) प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) मध्ये श्रेषहोल्ड उत्पन्नाची गणना सर्वोत्तम सरासरी म्हणून केली जाते
..... वर्षांचे उत्पन्न मागील वर्षांच्या उत्पन्नापैकी.
१) ३, ५ २) ५, १० ३) ५७ ४) ७, १०
- 12) In Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) threshold yield is calculated as an average of best
..... years yield out of last years yield.
1) 3, 5 2) 5, 10 3) 57 4) 7, 10
- १३) २०१८-१९ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात एमएसपी उत्पादन खर्चाच्या किती पट पातळीवर ठेवण्याचे पूर्वनिश्चित तत्त्व जाहीर
केले होते?
१) १.२५ २) १.५० ३) १.७५ ४) २.००
- 13) The Union Budget for 2018—19 had announced the predetermined principle to keep MSP at the
level of how much times that of the cost of production ?
1) 1.25 2) 1.50 3) 1.75 4) 2.00
- १४) डिसेंबर २०२१ पर्यंत महाराष्ट्र राज्यातील किती APMCse-NAM या संपूर्ण भारतातील इलेक्ट्रॉनिक ट्रेडिंग पोर्टलसोबत
एकत्रित आहेत?
१) ७६ २) ११८ ३) १८० ४) २२८
- 14) How many APMCs in Maharashtra State are integrated with e-NAM, a pan-India electronic trading
portal, up to Dec. 2021 ?
1) 76 2) 118 3) 180 4) 228
- १५) रेशीम शेतीसाठी (इरी, तुती, तुसार) राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी (NDRF) अंतर्गत इनपुट सबसिडी (जेथे पीक नुकसान
३३% आणि त्याहून अधिक आहे) आहे.
१) ४८०० प्रति हेक्टर २) ६००० प्रति हेक्टर ३) ६८०० प्रति हेक्टर ४) १३५०० प्रति हेक्टर
- 15) Input subsidy (where crop loss is 33% and above) under National Disaster Response Fund (NDRF)
for sericulture (Eri, Mulberry, Tussar) is
1) 4800 per ha. 2) 6000 per ha 3) 6800 per ha 4) 13500 per ha
- १६) 'इटावा पायलट प्रोजेक्ट'चे प्रणेते कोण होते?
१) एस.के.डे २) अल्बर्ट मेयर ३) एफ.एल. ईरूपश ४) डॉ. स्पेन्सर हॅच
- 16) Who was the pioneer of 'Etawah Pilot Project' ?
1) S.K.Dey 2) Albert Mayer 3) F.L. Brayne 4) Dr. Spencer Hatch
- १७) काजू फळपिक विकास योजना कोल्हापूर जिल्ह्यातील खालीलपैकी कोणत्या तालुक्यात राबविण्यात येत नाही?
१) भूदरगड २) राधानगरी ३) गडहिंग्लज ४) करवीर
- 17) In which of the following taluks of Kolhapur district is the cashew nut orchard development
scheme not being implemented?
1) Bhudargarh 2) Radhanagari 3) Gadhinglaj 4) Karveer

- १८) कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्रालय, गावासाठी एकूण अंदाजपत्रक किती आहे. भारताचा, २०२२-२३ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात ?
- १) १३२५१३.६२ कोटी
२) २२५०२५.०७ कोटी
३) ३२८०११.१३ कोटी
४) ११७३०८.२० कोटी
- 18) How much is the total budget estimate for Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare, Govt. of India, in the Union Budget for 2022—23 ?
- 1) 132513.62 Crores
2) 225025.07 Crores
3) 328011.13 Crores
4) 117308.20 Crores
- १९) बळीराजा जलसंजीवनी योजने अंतर्गत किती प्रकल्पांना मान्यता देण्यात आलेली आहे ?
- १) १००
२) १५०
३) ९१
४) ८५
- 19) How many projects have been approved under Baliraja Jalsanjeevani Yojana?
- 1) 100
2) 150
3) 91
4) 85
- २०) प्रधानमंत्री फसल विमा योजना (PMFBY) मध्ये श्रेषहोल्ड उत्पन्नाची गणना सर्वोत्तम सरासरी म्हणून केली जाते वर्षांचे उत्पन्न मागील वर्षांच्या उत्पन्नापैकी.
- १) ३, ५
२) ५, १०
३) ५७
४) ७, १०
- 20) In Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) threshold yield is calculated as an average of best years yield out of last years yield.
- 1) 3, 5
2) 5, 10
3) 57
4) 7, 10
- २१) २०१८-१९ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात एमएसपी उत्पादन खर्चाच्या किती पट पातळीवर ठेवण्याचे पूर्वनिश्चित तत्त्व जाहीर केले होते ?
- १) १.२५
२) १.५०
३) १.७५
४) २.००
- 21) The Union Budget for 2018—19 had announced the predetermined principle to keep MSP at the level of how much times that of the cost of production ?
- 1) 1.25
2) 1.50
3) 1.75
4) 2.00
- २२) डिसेंबर २०२१ पर्यंत महाराष्ट्र राज्यातील किती APMCse-NAM या संपूर्ण भारतातील इलेक्ट्रॉनिक ट्रेडिंग पोर्टलसोबत एकत्रित आहेत ?
- १) ७६
२) ११८
३) १८०
४) २२८
- 22) How many APMCs in Maharashtra State are integrated with e-NAM, a pan-India electronic trading portal, up to Dec. 2021 ?
- 1) 76
2) 118
3) 180
4) 228
- २३) रेशीम शेतीसाठी (इरी, तुती, तुसार) राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद निधी (NDRF) अंतर्गत इनपुट सबसिडी (जेथे पीक नुकसान ३३% आणि त्याहून अधिक आहे) आहे.
- १) ४८०० प्रति हेक्टर
२) ६००० प्रति हेक्टर
३) ६८०० प्रति हेक्टर
४) १३५०० प्रति हेक्टर
- 23) Input subsidy (where crop loss is 33% and above) under National Disaster Response Fund (NDRF) for sericulture (Eri, Mulberry, Tussar) is
- 1) 4800 per ha.
2) 6000 per ha
3) 6800 per ha
4) 13500 per ha

- २४) पीक विविधीकरण कार्यक्रम २०१३-१४ पासून ची उपयोजना म्हणून राबविण्यात आला.
१) ऑपरेशन ग्रीन्स २) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना
३) एक जिल्हा एक उत्पादन ४) भारतीय प्राकृतिक कृषि पद्धती योजना
- 24) Crop Diversification Programme was implemented since 2013-14 as a sub-scheme of
1) Operation Greens 2) Rashtriya Krishi Vikas Yojana
3) One District One Product 4) Bharatiya Prakritiuk Krishi Pandhati Programme
- २५) दि. १४ ऑगस्ट २००८ रोजीचा महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव मोहीम राज्यामध्ये राबविण्याबाबतचा महाराष्ट्र शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ नुसार दिलेल्या मोहिमेचे स्वरूप व मोहिमकेंद्रीत तंटे याच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.
१) आर्थिक २) दिवानी ३) महसुली ४) फौजदारी
- 25) As per paragraph 3 of the Maharashtra Government Decision on implementation of the Mahatma Gandhi Tantomukt Gaon Campaign in the State dated 14th August 2008, distinguish between the nature of the campaign and campaign-centric Tante.
1) Financial 2) Civil 3) Revenue 4) Criminal
- २६) काजू फळपिक विकास योजना कोल्हापूर जिल्ह्यातील खालीलपैकी कोणत्या तालुक्यात राबविण्यात येत नाही?
१) भूदरगड २) राधानगरी ३) गडहिंग्लज ४) करवीर
- 26) In which of the following taluks of Kolhapur district is the cashew nut orchard development scheme not being implemented?
1) Bhudargarh 2) Radhanagari 3) Gadhinglaj 4) Karveer
- २७) खालीलपैकी कोणत्या पिकांच्या निर्यातीमुळे भारतात वैज्ञानिक शेती सुरु झाली?
१) सूर्यफूल, मोहरी, करडई २) गहू, तांदूळ, बार्ली
३) ऊस, कापूस, तंबाखू ४) कापूस, चहा, ताग
- 27) Which of the following crops export has began the scientific agriculture in India ?
1) Sunflower, Mustard, Safflower 2) Wheat, Rice, Barley
3) Sugar cane, Cotton, Tobacco 4) Cotton, Tea, Jute
- २८) केंद्र सरकारने जाहीर केल्यानुसार २०२३-२४ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या पिकाची, किमान आधारभूत किंमत (MSP) सर्वात कमी होती?
१) गहू २) मका ३) भात ४) तूर
- 28) Which of the following crops had the minimum support price (MSP) in the year 2023-24 as announced by Central Government?
1) Wheat 2) Maize 3) Paddy 4) Tur
- २९) KCC योजनेचा उद्देश खाली दर्शविल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना त्यांच्या गरजांसाठी बँकिंग प्रणालीकडून पुरेसा आणि वेळेवर क्रेडिट सहाय्य प्रदान करणे आहे.
a) पिकांच्या लागवडीसाठी आणि काढणीनंतरच्या खर्चासाठी अल्पकालीन कर्जाची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी.
b) विपणन कर्ज उत्पादन.
c) शेतकरी कुटुंबाच्या वापराच्या गरजा.
d) शेतीच्या मालमत्तेच्या देखरेखीसाठी खेळते भांडवल आणि शेतीशी संबंधित क्रियाकलाप.
e) कृषी आणि संलग्न क्रियाकलापांसाठी गुंतवणूक क्रेडिटची आवश्यकता.
वरीलपैकी कोणते विधान/ने/योग्य/सत्य आहे?
१) a, b, c, d, e २) a, b, c फक्त ३) a, b, c, e फक्त ४) a, b, c, d फक्त

- 29) The KCC Scheme aims at providing adequate and timely credit support from banking system to the farmers for their needs as indicated below.
- To meet the short term credit requirement of cultivation and post harvest expenses of crops.
 - Produce marketing loan.
 - Consumption requirements of farmer household.
 - Working capital for maintenance of farm assets and activities allied to agriculture.
 - Investment credit requirement for agriculture and allied activities.
- Which of the above statement/s is/are correct/true ?
- 1) a, b, c, d, e 2) a, b, c only 3) a, b, c, e only 4) a, b, c, d only

- ३०) महाराष्ट्र अॅग्रीबिझनेस नेटवर्क (मॅग्नेट) प्रकल्पाबाबत खालील विधाने विचारात घेऊन उत्तराचा योग्य पर्याय निवड.
- अ) ही योजना कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येते.
- ब) सदर प्रकल्पात राज्यातील १० फलोत्पादन पिकांचा समावेश आहे.
- क) सदर योजना आशियाई विकास बँक अर्थसहाय्यीत आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ बरोबर २) फक्त ब व क बरोबर
३) अ, ब व क तिन्ही बरोबर ४) अ, ब व क तिन्ही चूक

- 30) Select the correct answer option considering the following statements regarding the Maharashtra Agribusiness Network (Magnet) project.
- This scheme is implemented through the Department of Agriculture.
 - The said project covers 10 horticulture crops of the state.
 - The said scheme is funded by Asian Development Bank.

Answer options :

- 1) Only A is correct 2) Only B and C are correct
3) A, B and C are all three correct 4) A, B and C are all three wrong

- ३१) PKVY चे प्रमुख क्षेत्र सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन देत आहे ज्यामध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे.
- अ) शेतकऱ्यांमध्ये सेंद्रिय शेतीला प्रोत्साहन द्या
- ब) सेंद्रिय शेतीतील नविनतम तंत्रज्ञानाचा प्रसार करा
- क) सार्वजनिक कृषी संशोधन प्रणालीतील तज्ञांच्या सेवांचा वापर करा
- ड) गावात किमान एक क्लस्टर प्रात्यक्षिक आयोजित करा

पर्यायी उत्तरे :

- १) चारही विधाने बरोबर आहेत २) विधान (क) चूक आहे
३) फक्त विधान (अ) आणि (ब) बरोबर आहेत ४) फक्त विधान (अ) बरोबर आहे

- 31) Key thrust areas of PKVY is promoting organic farming which includes the following.
- Promote organic farming among farmers
 - Disseminate latest technology in organic farming
 - Utilize the services of experts from Public Agricultural research system
 - Organize a minimum of one cluster demonstration in village

Answer options :

- 1) All four statements are correct 2) Statement (c) is wrong
3) Only statement (a) and (b) are correct 4) Only statement (a) is correct

- ३२) प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजनेचे (PMKSY) प्रमुख घटक आहेत.
- १) प्रवेगक सिंचन लाभ कार्यक्रम (AIBP) २) हर खेत को पानी (HKKP)
३) प्रति ड्रॉप मोअर क्रॉप (PDMC) ४) वरील सर्व
- 32) Major components of Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY) are
- 1) Accelerated Irrigation Benefit Program (AIBP)
2) Har Khet Ko Pani (HKKP)
3) Per Drop More Crop (PDMC)
4) All of the above
- ३३) प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेच्या संदर्भात खालील विधानाचा विचार करा.
- अ) या योजनेतर्गत शेतकऱ्याने कोणत्याही हंगामात घेतलेल्या पिकासाठी दोन टक्के एकसमान प्रीमियम भरावा लागेल.
ब) या योजनेत चक्रीवादळ, अवकाळी पाऊस यांमुळे कापणीनंतरचे नुकसान समाविष्ट आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे/आहेत ?
- १) फक्त अ २) फक्त ब ३) अ आणि ब दोन्ही ४) दोन्हीपैकी एक किंवा ब नाही
- 33) With reference to Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana, consider the following statement.
- a) Under this scheme farmer will have to pay uniform premium of two per cent for any crop they cultivate in any season.
b) The scheme covers post harvest losses arising out of cyclones, unseasonal rains.
Which of the statement/s given above is/are correct ?
- 1) a only 2) b only 3) both a and b 4) Neither a nor b
- ३४) 'स्वीट रिव्होल्यूशन' कशाशी संबंधित आहे ?
- १) साखरेचे उत्पादन
२) मधमाशी पालन आणि मध आणि संबंधित उत्पादनांचे उत्पादन
३) गोड दुग्धजन्य पदार्थांचे उत्पादन
४) प्रक्रिया केलेल्या फळ उत्पादनांचे उत्पादन
- 34) What is 'Sweet Revolution' related to ?
- 1) Production of sugar
2) Beekeeping and production of honey and related products
3) Production of sweet dairy products
4) Production of processed fruit products
- ३५) हा पीक उत्पादन, पशुधन, शेती, मत्स्यपालन, वनीकरण इत्यादी सर्व पैलूंचा समावेश असलेला एक अतिशय व्यापक शब्द आहे.
- १) शेती २) सिल्व्हिपाश्चर ३) कृषीशास्त्र ४) सिल्व्हि-बागायत
- 35)is a very broad term encompassing all aspects of crop production, livestock, farming, fisheries, forestry etc.
- 1) Agriculture 2) Silviculture 3) Agronomy 4) Silvi-horticulture

- ३६) फूड प्रोसेसिंग इंडस्ट्री (PLISFPI) साठी प्रॉडक्शन लिंक्ड इन्सेंटिव्ह स्कीम हे प्रमुख विभाग आहेत
१) बाजरी आधारित उत्पादनासह अन्न शिजवण्यासाठी / खाण्यासाठी तयार
२) प्रक्रिया केलेली फळे आणि भाज्या
३) समुद्री उत्पादने, मोझरेला चीज
४) वरील सर्व
- 36) Production Linked Incentive Scheme for Food Processing Industry (PLISFPI) major segments are
1) Ready to cook/ready to eat foods including millets based product
2) Processed fruits and vegetables
3) Marine products, Mozzarella cheese
4) All of the above

- ३७) सहकाराचे शिक्षण व प्रशिक्षण संदर्भातील समिती व वर्ष यांच्या योग्य जोड्या लावा.

समिती	वर्ष
a) रॉयल कमिशन ऑन अॅग्रिकल्चर	i) १८९५
b) प्रा. कर्वे समिती	ii) १९१५
c) फ्रेडरिक निकोलसन	iii) १९२८
d) मॅकलगन समिती	iv) १९६४

पर्यायी उत्तरे :

१) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv) २) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(ii)
३) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii) ४) (a)-(iv), (b)-(i), (c)-(iii), (d)-(ii)

- 37) Match committee and year in co-operative education and training context.

Committee	Year
a) Royal Commission on Agriculture	i) 1895
b) Prof. Karve Committee	ii) 1915
c) Frederick Nicholson	iii) 1928
d) Maclagan Committee	iv) 1964

Answer options :

1) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv) 2) (a)-(iii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(ii)
3) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii) 4) (a)-(iv), (b)-(i), (c)-(iii), (d)-(ii)

५) उद्योग व पयाभूत सुविधा

- १) खालील विधाने विचारात घ्या :
अ) पीएम वाजपेयी सरकारने १९९९ मध्ये नवीन निर्गुतवणूक विभाग तयार केला.
ब) २००१ मध्ये निर्गुतवणूक विभाग पूर्ण मंत्रालय बनले.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत ?
पर्यायी उत्तरे :
१) केवळ अ २) केवळ ब ३) दोन्ही अ आणि ब ४) वरीलपैकी नाही

- 1) Consider the following statements :
a) Government of PM Vajpayee created new department of disinvestment in 1999.
b) Department of disinvestment became a full Ministry in 2001.
Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a 2) Only b 3) Both a and b 4) None of the above

- २) खालील विधाने विचारात घ्या :
- a) भारत सरकारने २४ जुलै १९९१ रोजी नवीन औद्योगिक धोरण जाहीर केले.
b) या धोरणामुळे सरकारसाठी राखीव असलेल्या उद्योगांची संख्या १० पर्यंत कमी झाली.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
- १) (a) बरोबर आहे
२) (b) बरोबर आहे
३) दोन्ही (a) (b) आणि बरोबर आहेत
४) वरीलपैकी नाही
- 2) Consider the following statements :
- a) The Government of India announced a New Industrial Policy on July 24, 1991.
b) The policy reduced the number of industries reserved for the government to 10.
Which of the statements given above is/are correct ?
- 1) (a) is correct
2) (b) is correct
3) Both (a) and (b) are correct
4) None of the above
- ३) अटल पुनरुज्जीवन व शहरी परिवर्तन अभियान (AMRUT) विषयी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?
- १) AMRUT हे भारत सरकारचे प्रमुख अभियान आहे.
२) गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालय यांनी हे अभियान सुरु केले आहे.
३) ते देशभरातील शहरांमधील पाण्याच्या पुरवठ्याची आव्हाने सोडविते.
४) २५ जून २०१५ मध्ये देशभरातील ५०० शहरांमध्ये ते कार्यान्वित करण्यात आले.
- 3) Which of the following statements about Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation (AMRUT) is not correct ?
- 1) AMRUT is flagship mission of Government of India
2) It was launched by Ministry of Housing and Urban Affairs
3) It addresses the challenges of water supply in cities across the country
4) It was launched on 25th June, 2015 in 500 cities in the country
- ४) "राजीव गांधी ग्रामीण विद्युतीकरण योजना (RGGVY) " मध्ये सुरु करण्यात आली.
- १) मे २००५
२) जानेवारी २०१०
३) एप्रिल २००५
४) एप्रिल २००४
- 4) "Rajeev Gandhi Grameen Vidyutikaran Yojana (RGGVY)" was launched in
- 1) May 2005
2) January 2016
3) April 2005
4) April 2004
- ५) "राजीव गांधी ग्रामीण निवारा योजना" मध्ये जाहीर करण्यात आली.
- १) ऑक्टोबर, २००६
२) मार्च, २००९
३) एप्रिल, २०१०
४) नोव्हेंबर, २००५
- 5) "Rajeev Gandhi Rural Shelter Scheme" was declared in
- 1) October, 2006
2) March, 2009
3) April, 2010
4) November, 2005
- ६) "स्वच्छ भारत अभियान" या दिवशी सुरु करण्यात आले
- १) २ ऑक्टोबर, २०१५
२) २ ऑक्टोबर २०१४
३) एप्रिल २००५
४) एप्रिल २००४
- 6) "Swachh Bharat Abhiyan" was started on the
- 1) 2nd October, 2015
2) 2nd October, 2014
3) 14th November, 2014
4) 26th January, 2014

- ७) भारतातील नागरी गृहनिर्माण अनुशेष सोडविण्यासाठी 'प्रधानमंत्री आवास योजना (शहरी)' खालीलपैकी कोणत्या वर्षात सुरु करण्यात आली ?
१) २०१७ २) २०१४ ३) २०१५ ४) २०१८
- ७) In which of the following years was the 'Pradhan Mantri Awas Yojana (Urban)' launched to tackle the urban housing backlog in India ?
1) 2017 2) 2014 3) 2015 4) 2018
- ८) 'उडे देश का आम नागरिक' अर्थात 'उडान' ही योजना मध्ये सुरु करण्यात आली.
१) सप्टेंबर २०१६ २) ऑक्टोबर २०१६ ३) नोव्हेंबर २०१६ ४) डिसेंबर २०१६
- ८) 'Ude Desh Ka Aam Nagrik' (UDAN) scheme was launched in
1) Sept. 2016 2) Oct. 2016 3) Nov. 2016 4) Dec. 2016
- ९) पुरेसे सुरक्षित पेयजल पुरवण्यासाठीचा जल जीवन उपक्रम मध्ये सुरु करण्यात आला.
१) ऑगस्ट २०१८ २) ऑगस्ट २०१९ ३) एप्रिल २०२० ४) एप्रिल २०१८
- ९) Jal Jeevan Mission envisaged to provide adequate safe drinking water was launched in
1) August 2018 2) August 2019 3) April 2020 4) April 2018
- १०) "पुनर्रचित राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान' या योजनेकरीता सरन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षाकरिता खालीलपैकी कोणत्या रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास केंद्र शासनाने मंजूरी दिली आहे ?
१) ₹ ३७३.१२ कोटी २) ₹ ३३७.२१ कोटी
३) ₹ ३२९.३७ कोटी ४) ₹ ३१२.७३ कोटी
- १०) The central government has approved an annual action plan of which of the following amounts for the financial year Saran 2023-24 for the scheme "Restructured National Gram Swaraj Mission"?
1) ₹ 373.12 crore 2) ₹ 337.21 crore
3) ₹ 321.37 crore 4) ₹ 312.73 crore
- ११) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय शहरी पुनरुत्थान अभियान अंतर्गत शहर रुपांतरण अभियानामध्ये केंद्र आणि राज्य सरकारचा वाटा इतका आहे.
१) ५० : ५० २) ४० : ६० ३) ६० : ४० ४) वरीलपैकी नाही
- ११) Under the Jawaharlal Nehru National Urban Renewal Mission (JNNURM) — Urban Rejuvenation Mission contribution ratio of Central and State Government is
1) 50:50 2) 40:60 3) 60:40 4) None of the above
- १२) ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती योजनेसाठी आर्थिक तरतूद खालीलपैकी कोणती आहे ?
१) राज्य योजना (१००%) २) केंद्र योजना (१००%)
३) राज्य : केंद्र (६०:४०) ४) राज्य : केंद्र (७५:२५)
- १२) Which of the following is the financial provision for Thakkar Bappa Tribal Settlement Scheme?
1) State Scheme (100%) 2) Central Scheme (100%)
3) State : Center (60:40) 4) State : Center (75:25)

- १३) महाराष्ट्राच्या 'व्हिजन २०३०' पत्रिकेनुसार, महाराष्ट्रातील पायाभूत सुविधांविषयी खालीलपैकी कोणते मुद्दे योग्य आहेत?
- अ) विद्युत क्षेत्रातील खाजगी क्षेत्राचे योगदान - ५०.८%
- ब) प्रति किमी लांबीच्या रस्त्यावरील वाहन संख्या - ९३
- क) आंतरराष्ट्रीय विमानतळांची संख्या - ४
- ड) विद्युतनिर्मिती क्षमतेत औष्णिक ऊर्जा स्रोतांचे योगदान - १७.८%

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, क आणि ड २) अ, ब आणि क ३) केवळ अ आणि ब ४) अ, ब आणि ड
- 13) Which of the following points about infrastructure in Maharashtra is correct, as per Vision 2030' document of Maharashtra ?
- a) Private sector contribution to electricity — 50.8%
- b) No. of vehicles per km road length — 93
- c) No. of international airports — 4
- d) Contribution of thermal energy sources to generating capacity — 17.8%

Answer Options :

- 1) a, b, c and d 2) a, b and c 3) Only a and b 4) a, b and d
- १४) "तालुक्याच्या ठिकाणी तालुका क्रीडा संकुल उभारणे" या योजनेकरीता खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- १) १००% राज्य पुरस्कृत योजना २) १००% केंद्र पुरस्कृत योजना
- ३) ६०:४० (राज्य:केंद्र हिस्सा) ४) ४०:६० (राज्य:केंद्र हिस्सा)
- 14) Which of the following statements is true for the scheme "Establishing Taluka Sports Complex at Taluka Place"

Answer Options :

- 1) 100% State Sponsored Scheme 2) 100% Central Sponsored Scheme
- 3) 60:40 (State:Central share) 4) 40:60 (State:Central share)
- १५) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) भारत सरकारने २००१-०२ मध्ये केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली.
- ब) केवळ राष्ट्रीय महामार्गांच्या विकासासाठी आणि देखभालीसाठी भारत सरकारने केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

- १) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत २) फक्त अ योग्य आहे
- ३) फक्त ब योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही
- 15) Consider the following statements :
- a) Government of India introduced Central Road Fund Scheme in 2001-02.
- b) Only for the development and maintenance of national highways Government of India introduced Central Road Fund Scheme.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Both a and b are correct 2) Only a is correct
- 3) Only b is correct 4) None of the above

१६) खालील विधाने विचारात घ्या.

अ) भारत सरकारने सप्टेंबर २०२१ मध्ये लक्ष्य भारत पोर्टल सुरु केले.

ब) लक्ष्य भारत पोर्टल अंतर्देशीय जलमार्गाशी संबंधित आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने चूक आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

१) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत

२) केवळ अ चूक आहे

३) केवळ ब चूक आहे

४) वरीलपैकी एकही चूक नाही

16) Consider the following statements :

a) Government of India the Lakshya Bharat Portal launched in September, 2021.

b) The Lakshya Bharat Portal related to Inland waterways.

Which of the statement/s given above is/are incorrect ?

Answer Options :

1) Both a and b are incorrect

2) Only a is incorrect

3) Only b is incorrect

4) None of the above is incorrect

१७) भारत सरकारचे चॅम्पियन्स ऑनलाईन पोर्टल शी संबंधित आहे.

१) आठ प्रमुख उद्योग

२) सूक्ष्म, लघू आणि मध्यम उद्योग

३) खाण आणि उत्खनन उद्योग

४) वरीलपैकी सर्व

17) The CHAMPIONS online portal of Government of India is related to

1) Eight core industries

2) Micro, small and medium enterprise

3) Mining and quarrying industries

4) All of the above

१८) खालीलपैकी कोणती एकात्मिक ऊर्जा विकास योजनेची उद्दिष्टे आहेत ?

अ) वितरण जाळे सशक्त करणे

ब) शेतकऱ्यांना अनुदानित वीज पुरविणे

क) ऊर्जा वितरण क्षेत्रात माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर करणे.

पर्यायी उत्तरे :

१) अ आणि ब फक्त

२) ब आणि क फक्त

३) अ आणि क फक्त

४) वरीलपैकी सर्व

18) Which of the following are the objectives of Integrated Power Development Scheme(IPDS) ?

a) Strengthening distribution network

b) Providing subsidised power to farmers

c) Use of information technology in power distribution sector

Answer Options :

1) a and b only

2) b and c only

3) a and c only

4) All of these

१९) खालील विधाने विचारात घ्या :

अ) भारतमाला परियोजना हा केंद्र सरकार आणि राज्य सरकाराद्वारे राबविण्यात येणारा महत्वाकांक्षी पायाभूत सुविधा कार्यक्रम आहे.

ब) संत तुकाराम पालखी मार्ग आणि संत ज्ञानेश्वर पालखी मार्ग प्रकल्पांचा भारतमाला परियोजनेत समावेश आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

१) केवळ अ योग्य आहे

२) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत

३) केवळ ब योग्य आहे

४) वरीलपैकी नाही

- 19) Consider the following statements :
- a) Bharatmala Pariyojana is an ambitious infrastructure programme being implemented by Central Government and State Governments.
- b) Sant Tukaram Palkhi Marg and Sant Dnyaneshwar Palkhi Marg Projects are included in Bharatmala Pariyojana.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
- 2) Both a and b are correct
- 3) Only b is correct
- 4) None of the above
- २०) राज्यातील नागरी भागांच्या दीर्घकालीन गरजांचा विचार करुन त्यांचा सुनियोजित विकास साधण्याच्या दृष्टीने अभियान राबविण्यात येते.
- १) माध्यमिक शिक्षा अभियान
- २) महाराष्ट्र रजत जयंती नगरोत्थान महाअभियान
- ३) उन्नत भारत अभियान
- ४) महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान
- 20) Considering the long-term needs of the urban areas of the state, campaign is implemented in order to achieve their well-planned development.
- 1) Madhyamik Shiksha Abhiyan
- 2) Maharashtra Silver Jubilee Upliftment Mahabhiyan
- 3) Unnat Bharat Abhiyan
- 4) Maharashtra Suvarna Jubilee Upliftment Mahabhiyan
- २१) उज्वल डिस्कॉम अॅश्युरन्स योजना कोणी सुरु केली ?
- १) केंद्र सरकार
- २) राज्य सरकार
- ३) महाराष्ट्र विद्युत बोर्ड
- ४) जीवन विमा निगम
- 21) Who launched Ujwal Discom Assurance Yojana ?
- 1) Central Government
- 2) State Government
- 3) Maharashtra Electricity Board
- 4) Life Insurance Corporation
- २२) मध्ये निर्गुतवणूक हा शब्द पहिल्यांदा वापरला गेला.
- १) अर्थसंकल्प १९९१-९२
- २) अर्थसंकल्प १९९०-९१
- ३) आंतरिक अर्थसंकल्प १९९१
- ४) अंतरिम अर्थसंकल्प १९९२
- 22) The term 'disinvestment' was used for first time in
- 1) Budget 1991-92
- 2) Budget 1990-91
- 3) Interim Budget 1991
- 4) Interim Budget 1992
- २३) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) आर्थिक वर्ष २०२१ मध्ये सार्वजनिक खाजगी भागीदारी मूल्यांकन समितीने ०७ प्रकल्पांची शिफारस केली.
- ब) या ०७ प्रकल्पांपैकी, ०३ रेल्वे क्षेत्रातील प्रकल्प, ०२ बंदर क्षेत्रातील प्रकल्प आणि ०२ दूरसंचार क्षेत्रातील प्रकल्प आहेत.
- वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त अ बरोबर आहे.
- २) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत.
- ३) फक्त ब बरोबर आहे.
- ४) वरीलपैकी एकही नाही

- 23) Consider the following statements :
- a) During the financial year 2021, Public Private Partnership Appraisal Committee recommended 07 projects.
- b) Out of these 07 projects, 03 are railway sector projects, 02 are port sector projects and 02 are telcom sector projects.
- Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
2) Both a and b are correct
3) Only b is correct
4) None of the above

- २४) सार्वजनिक उपक्रम सर्वेक्षण २००८-०९ नुसार १२५ सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांनी केलेल्या स्व-मूल्यांकनाच्या आधारे असे प्रमाणित केले गेले.

- अ) ४७ उत्कृष्ट होते
ब) ३५ खूप चांगले
क) २५ समाधानकारक आणि १८ वाजवी
ड) २५ चांगले आणि १८ वाजवी

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब आणि क
२) अ, ब आणि ड
३) ब, क आणि ड
४) अ, क आणि ड

- 24) According to the Public Enterprises Survey 2008-09 on the basis of the self-evaluation by 125 Public Sector Enterprises
- a) 47 were rated excellent.
b) 35 very good.
c) 25 satisfactory and 18 fair.
d) 25 good and 18 fair.

Answer Options :

- 1) a, b and c
2) a, b and d
3) b, c and d
4) a, c and d

- २५) खालील विधाने विचारात घ्या :

- a) भारत सरकारने २४ जुलै १९९१ रोजी नवीन औद्योगिक धोरण जाहीर केले.
b) या धोरणामुळे सरकारसाठी राखीव असलेल्या उद्योगांची संख्या १० पर्यंत कमी झाली.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- १) (a) बरोबर आहे
२) (b) बरोबर आहे
३) दोन्ही (a) (b) आणि बरोबर आहेत
४) वरीलपैकी नाही

- 25) Consider the following statements :

- a) The Government of India announced a New Industrial Policy on July 24, 1991.
b) The policy reduced the number of industries reserved for the government to 10.
Which of the statements given above is/are correct ?

- 1) (a) is correct
2) (b) is correct
3) Both (a) and (b) are correct
4) None of the above

- २६) 'उडे देश का आम नागरिक' अर्थात 'उडान' ही योजना मध्ये सुरू करण्यात आली.

- १) सप्टेंबर २०१६
२) ऑक्टोबर २०१६
३) नोव्हेंबर २०१६
४) डिसेंबर २०१६

- 26) 'Ude Desh Ka Aam Nagrik' (UDAN) scheme was launched in

- 1) Sept. 2016
2) Oct. 2016
3) Nov. 2016
4) Dec. 2016

- २७) महाराष्ट्राच्या 'व्हिजन २०३०' पत्रिकेनुसार, महाराष्ट्रातील पायाभूत सुविधांविषयी खालीलपैकी कोणते मुद्दे योग्य आहेत ?
- अ) विद्युत क्षेत्रातील खाजगी क्षेत्राचे योगदान - ५०.८%
ब) प्रति किमी लांबीच्या रस्त्यावरील वाहन संख्या - ९३
क) आंतरराष्ट्रीय विमानतळांची संख्या - ४
ड) विद्युतनिर्मिती क्षमतेत औष्णिक ऊर्जा स्रोतांचे योगदान - १७.८%

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, क आणि ड २) अ, ब आणि क ३) केवळ अ आणि ब ४) अ, ब आणि ड
- २७) Which of the following points about infrastructure in Maharashtra is correct, as per Vision 2030' document of Maharashtra ?
- a) Private sector contribution to electricity — 50.8%
b) No. of vehicles per km road length — 93
c) No. of international airports — 4
d) Contribution of thermal energy sources to generating capacity — 17.8%

Answer Options :

- 1) a, b, c and d 2) a, b and c 3) Only a and b 4) a, b and d

- २८) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) भारत सरकारने २००१-०२ मध्ये केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली.
ब) केवळ राष्ट्रीय महामार्गांच्या विकासासाठी आणि देखभालीसाठी भारत सरकारने केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त ?

- १) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत २) फक्त अ योग्य आहे
३) फक्त ब योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही

- २८) Consider the following statements :
- a) Government of India introduced Central Road Fund Scheme in 2001-02.
b) Only for the development and maintenance of national highways Government of India introduced Central Road Fund Scheme.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Both a and b are correct 2) Only a is correct
3) Only b is correct 4) None of the above

- २९) महाराष्ट्र शासनाने 'जलस्वराज्य योजना' कोणत्या साली सुरु केली ?

- अ) २००० ब) २००१ क) २००२ ड) २००३

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त क आणि ब २) फक्त अ ३) फक्त अ, ब आणि क ४) फक्त ड

- २९) In which year Government of Maharashtra started 'Jalswarajya Scheme'?

- a) 2000 b) 2001 c) 2002 d) 2003

Answer Options :

- 1) Only c and b 2) Only a 3) Only a, b and c 4) Only d

- ३०) खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) आर्थिक वर्ष २०२१ मध्ये सार्वजनिक खाजगी भागीदारी मूल्यांकन समितीने ०७ प्रकल्पांची शिफारस केली.
ब) या ०७ प्रकल्पांपैकी, ०३ रेल्वे क्षेत्रातील प्रकल्प, ०२ बंदर क्षेत्रातील प्रकल्प आणि ०२ दूरसंचार क्षेत्रातील प्रकल्प आहेत.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त अ बरोबर आहे. २) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत.
३) फक्त ब बरोबर आहे. ४) वरीलपैकी एकही नाही

- 30) Consider the following statements :
- a) During the financial year 2021, Public Private Partnership Appraisal Committee recommended 07 projects.
- b) Out of these 07 projects, 03 are railway sector projects, 02 are port sector projects and 02 are telcom sector projects.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- 1) Only a is correct
2) Both a and b are correct
3) Only b is correct
4) None of the above

- ३१) सार्वजनिक उपक्रम सर्वेक्षण २००८-०९ नुसार १२५ सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांनी केलेल्या स्व-मूल्यांकनाच्या आधारे असे प्रमाणित केले गेले.

- अ) ४७ उत्कृष्ट होते
ब) ३५ खूप चांगले
क) २५ समाधानकारक आणि १८ वाजवी
ड) २५ चांगले आणि १८ वाजवी

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब आणि क
२) अ, ब आणि ड
३) ब, क आणि ड
४) अ, क आणि ड

- 31) According to the Public Enterprises Survey 2008-09 on the basis of the self-evaluation by 125 Public Sector Enterprises
- a) 47 were rated excellent.
b) 35 very good.
c) 25 satisfactory and 18 fair.
d) 25 good and 18 fair.

Answer Options :

- 1) a, b and c
2) a, b and d
3) b, c and d
4) a, c and d

- ३२) भारतातील दळणवळणाशी संबंधित पुढीलपैकी बरोबर विधान/ने कोणते/ती ?
- a) भारतात सन १८३७ मध्ये टपाल सेवेची सुरुवात झाली.
b) भारत सरकारने २००३ मध्ये ब्रॉडबँड धोरण जाहीर केले.
c) दूरसंचार साधनांचे उत्पादन करणारा भारत एक प्रमुख देश होण्यासाठी दूरध्वनीसाठी विशेष आर्थिक क्षेत्र उभारणे हे अकराव्या पंचवार्षिक योजनेचे महत्त्वाचे उद्दिष्ट होते.
d) १८७२ मध्ये अलेक्झांडर ग्रॅहम बेल यांनी दूरध्वनीचे तंत्र विकसित केले.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a) आणि (b)
२) (a) आणि (c)
३) (a) आणि (d)
४) (b) आणि (d)

- 32) Which of the following statement/s regarding communication in India is/are correct ?
- a) Postal Service was started in India in the year 1837.
b) Government of India announced Broadband Policy in 2003.
c) Establishment of Special Economic Zones (SEZ) for India as a leading telecommunication equipment manufacturing country was an important objective of the Eleventh Five Year Plan.
d) In 1872, Alexander Graham Bell developed the telephone technique.

Answer options :

- 1) (a) and (b)
2) (a) and (c)
3) (a) and (d)
4) (b) and (d)

- ३३) भारतात दूरसंचार क्षेत्रात सर्वात प्रथम ५ जी सेवा कोणत्या कंपनीने सुरु केली ?
a) भारती एअरटेल b) रिलायन्स जिओ c) आयडीया d) बी.एस.एन.एल.

पर्यायी उत्तरे :

- १) (a) आणि (b) २) (a) आणि (c) ३) (b) आणि (d) ४) (c) आणि (d)
33) Which company launched the first 5G Service in telecom sector in India ?
a) Bharti Airtel b) Reliance Jio c) Idea d) BSNL

Answer options :

- 1) (a) and (b) 2) (a) and (c) 3) (b) and (d) 4) (c) and (d)

६) दारिद्र्य व बेकारी

- १) सप्टेंबर २००१ मध्ये जवाहर ग्रामसमृद्धी योजना आणि रोजगार योजना या योजनेत एकत्रित करण्यात आल्या.
१) संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना २) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना
३) प्रधान मंत्री ग्रामोदय योजना ४) स्वर्णजयंती शहरी रोजगार योजना
- 1) In September 2001 the schemes of Jawahar Gram Samridhi Yojana and Employment Assurance Scheme have been integrated with
- 1) Sampoorna Grameen Rozgar Yojana 2) Swarnajayanti Gram Swarozgar Yojana
3) Pradha Mintri Gramoday Yojana 4) Swarnajayanti Shahari Rozgar Yojana
- २) फिलिप्सचा वक्र हा कशासाठी उपयुक्त आहे ?
१) भाववाढातिरेकाच्या अल्पकालीन बदलांचे विश्लेषण
२) भाववाढातिरेकाच्या दीर्घकालीन बदलांचे विश्लेषण
३) बेरोजगारी आणि भाववाढातिरेकाच्या दीर्घकालीन बदलांचे विश्लेषण
४) बेरोजगारी आणि भाववाढातिरेकाच्या अल्पकालीन बदलांचे विश्लेषण
- 2) The Philips curve is useful for
1) analysing short-run movements of inflation
2) analysing long-run movements of inflation
3) analysing long-run movements of unemployment and inflation
4) analysing short-run movements of unemployment and inflation
- ३) “संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना”(SGRY) मध्ये सुरु करण्यात आली.
१) सप्टेंबर २००१ २) नोव्हेंबर २००१ ३) डिसेंबर २००३ ४) जानेवारी २००१
- 3) “Sampoorna Gramin Rozgar Yojana”(SGRY) was launched in
1) September 2001 2) November 2001 3) December 2003 4) January 2001
- ४) २०११-१२ मध्ये एकूण श्रमशक्तीमध्ये, नियमित रोजगार आणि प्रासंगिक रोजगाराचा काय हिस्सा होता ?
१) स्वयंरोजगार ३२%, नियमित १८%, प्रासंगिक ३०%
२) स्वयंरोजगार ३०%, नियमित ५२%, प्रासंगिक १८%
३) स्वयंरोजगार २०%, नियमित १८%, प्रासंगिक ६२%
४) यापैकी नाही

- 4) What was the share of self employed, regular employees and casual labours in the total workforce in 2011-12 ?
- 1) Self employed 52%, regular 18%, casual 30%
 - 2) Self employed 30%, regular 52%, casual 18%
 - 3) Self employed 20%, regular 18%, casual 62%
 - 4) None of these
- ५) आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटनेच्या २०१८ च्या अहवालानुसार भारतामध्ये जगातील टक्के बेरोजगार लोकसंख्या आहे.
- १) ९.४९
 - २) १०.४९
 - ३) ११.४९
 - ४) १०.९१
- 5) According to International Labour Organization Report 2018, India has per cent of world's unemployed population.
- 1) 9.49
 - 2) 10.49
 - 3) 11.49
 - 4) 10.91
- ६) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत मिळणाऱ्या रोजगाराबाबत खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?
- १) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल व्यक्तीस रोजगार मिळतो.
 - २) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबास रोजगार मिळतो.
 - ३) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबातील एका प्रौढ व्यक्तीस रोजगार मिळतो.
 - ४) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबातील प्रौढ व्यक्तींना रोजगार मिळतो.
- 6) Which of the following statement is correct regarding Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme ?
- 1) Employment to unskilled rural person for 100 days in a year
 - 2) Employment to unskilled rural family for 100 days in a year
 - 3) Employment to one adult person in an unskilled rural family for 100 days in a year
 - 4) Employment to adult persons in a rural unskilled family for 100 days in a year
- ७) खालील विधाने विचारात घ्या.
- अ) पहिल्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण एकूण कर्त्या लोकसंख्येच्या २.९% होते.
- ब) दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण ३.६% होते.
- क) तिसऱ्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण ४.५% होते.
- वरीलपैकी कोणते/ती विधान/विधाने बरोबर आहे/त ?
- १) अ आणि ब
 - २) ब आणि क
 - ३) अ आणि क
 - ४) अ, ब आणि क
- 7) Consider the following statements.
- a) At the end of the First Five Year Plan the unemployment rate in India was 2.9% of the total working population.
- b) Unemployment rate in India was 3.6% at the end of Second Five Year Plan.
- c) At the end of the Third Five Year Plan the unemployment rate in India was 4.5%.
- Which of the above statement/s is/are correct ?
- 1) a and b
 - 2) b and c
 - 3) a and c
 - 4) a, b and c
- ८) तेंडुलकर समितीने २००४-०५ साठीचा अखिल भारतीय दारिद्र्य रेषेचा अंदाज ग्रामीण भागासाठी ₹आणि शहरी भागासाठी ₹ दरमहा दरडोई इतका अंदाजित केला होता.
- १) ४४६ आणि ८७८
 - २) ४४६ आणि ५७८
 - ३) ५७८ आणि ७७८
 - ४) ५७८ आणि ६७८
- 8) The Tendulkar Committee estimated All India Poverty line for the year 2004-05 for rural areas at Rs. and for urban areas at Rs. per capita per month.
- 1) 446 and 878
 - 2) 446 and 578
 - 3) 578 and 778
 - 4) 578 and 678

- ९) रंगराजन समिती, २०१४ ने वर्ष २०११-१२ साठी दारिद्र्य रेषा दैनंदिन दरडोई उपभोग खर्च शहरी भागासाठी आणि ग्रामीण भागासाठी निश्चित केली आहे.
- १) ५० रुपये आणि ३५ रुपये
२) ४७ रुपये आणि ३२ रुपये
३) ५५ रुपये आणि ४० रुपये
४) ६० रुपये आणि ४५ रुपये
- १०) Rangarajan Committee, 2014 defined poverty line for 2011-12 at Rs. per capita per day consumption expenditure for urban areas and Rs. capita per day for rural areas.
- 1) Rs. 50 and Rs. 35
2) Rs. 47 and Rs. 32
3) Rs. 55 and Rs. 40
4) Rs. 60 and Rs. 45
- १०) खालील निकषांच्या आधारे २०११-१२ या वर्षासाठी नियोजन आयोगाने दारिद्र्य रेषा निश्चित केली.
- १) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ८१६ व शहरी भागासाठी रु. १०००
२) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ४७ व शहरी भागासाठी रु. ३२
३) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ४९.६३ व शहरी भागासाठी रु. ५६.६४
४) यांपैकी नाही
- १०) For 2011-12 planning commission had defined poverty line with the help of following criteria.
- 1) Rs.816 and Rs. 1,000 per capita income per month in rural areas and urban areas respectively.
2) Rs.47 and Rs.32 per capita income per day in rural areas and urban areas respectively.
3) Rs.49.63 and Rs.56.64 per capita income per day in rural areas and urban areas respectively
4) None of these
- ११) भारतातील दारिद्र्याचे मोजमाप/अंदाज कोणत्या अर्थतज्ञांनी केले ?
- अ) डॉ. दांडेकर आणि रथ
ब) डॉ. डॉल्टन
क) श्री. पी. डी. ओझा
ड) श्री. लकडावाला
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त अ
२) अ, ब आणि क
३) अ, क आणि ड
४) यापैकी सर्व
- ११) Which economist has done the estimate of poverty in India?
- a) Dr. Dandekar and Rath
b) Dr. Dalton
c) Shri P. D. Oza
d) Shri Lakadawala
- Answer Options :**
- 1) a only
2) a, b and c
3) a, c and d
4) all above
- १२) "एखादा देश गरीब असतो कारण तो गरीबच असतो " हे विधान चे आहे.
- १) जी. मिर्दाल
२) रॅग्नर नर्क्स
३) रॉबिन्स
४) मार्शल
- १२) 'A country is poor, because it is poor' this statement is of
- 1) G. Myrdal
2) Ragnar Nurks
3) Robbins
4) Marshall
- १३) या समित्या दारिद्र्याशी संबंधित नाहीत.
- a) दांडेकर आणि रथ समिती
b) मिन्हास समिती
c) नरसिंहम समिती
d) तारापोर समिती
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) आणि (b)
२) (b) आणि (c)
३) (c) आणि (d)
४) वरील सर्व

13) these committees are not related to poverty.

- a) Dandekar and Rath's Committee b) Minhas Committee
c) Narasimham Committee d) Tarapore Committee

Answer options:

- 1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (c) and (d) 4) All of the above

१४) २०११ मध्ये मधील बाल मृत्यूदर सर्वाधिक होता.

- १) आसाम २) पश्चिम बंगाल ३) राजस्थान ४) मध्यप्रदेश

14) The Infant Mortality Rate (IMR) was highest in 2011 in

- 1) Assam 2) West Bengal 3) Rajasthan 4) Madhya Pradesh

१५) RCH कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख हस्तक्षेपांमध्ये वगळता सर्व समाविष्ट आहेत :

- १) अत्यावश्यक प्रसूती काळजी
२) लसीकरण
३) मुलांमध्ये अशक्तपणा प्रतिबंध आणि नियंत्रण
४) वृद्धांमधील असंसर्गजन्य रोगांचे प्रतिबंध

15) The major interventions under RCH programme includes ALL EXCEPT :

- 1) Essential obstetrics care
2) Immunization
3) Prevention and control of anemia in children
4) Prevention of non-communicable diseases in elderly

१६) संपूर्ण ग्रामीण स्वरोजगार योजना केवळ द्वारे राबवली जाते.

- १) पंचायत राज संस्था २) सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी
३) वित्त मंत्रालय, केंद्र सरकार ४) वित्त मंत्रालय, राज्य सरकार

16) The Sampoorna Grameen Swarozgar Yojana is implemented exclusively through

- 1) Panchayat Raj Institutions 2) Public-Private Partnership
3) Ministry of Finance, Central Government 4) Ministry of Finance, State Government

१७) सप्टेंबर २००१ मध्ये जवाहर ग्रामसमृद्धी योजना आणि रोजगार योजना या योजनेत एकत्रित करण्यात आल्या.

- १) संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना २) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना
३) प्रधान मंत्री ग्रामोदय योजना ४) स्वर्णजयंती शहरी रोजगार योजना

17) In September 2001 the schemes of Jawahar Gram Samridhi Yojana and Employment Assurance Scheme have been integrated with

- 1) Sampoorna Grameen Rozgar Yojana 2) Swarnajayanti Gram Swarozgar Yojana
3) Pradha Mintri Gramoday Yojana 4) Swarnajayanti Shahari Rozgar Yojana

१८) खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ) पहिल्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण एकूण कर्त्या लोकसंख्येच्या २.९% होते.
ब) दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण ३.६% होते.
क) तिसऱ्या पंचवार्षिक योजनेच्या अखेरीस भारतातील बेरोजगारांचे प्रमाण ४.५% होते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/विधाने बरोबर आहे/त?

- १) अ आणि ब २) ब आणि क ३) अ आणि क ४) अ, ब आणि क

- 18) Consider the following statements.
a) At the end of the First Five Year Plan the unemployment rate in India was 2.9% of the total working population.
b) Unemployment rate in India was 3.6% at the end of Second Five Year Plan.
c) At the end of the Third Five Year Plan the unemployment rate in India was 4.5%.
Which of the above statement/s is/are correct ?
1) a and b 2) b and c 3) a and c 4) a, b and c
- १९) "संपूर्ण ग्रामीण रोजगार योजना" (SGRY) मध्ये सुरु करण्यात आली.
१) सप्टेंबर २००१ २) नोव्हेंबर २००१ ३) डिसेंबर २००३ ४) जानेवारी २००१
- 19) "Sampoorna Gramin Rozgar Yojana" (SGRY) was launched in
1) September 2001 2) November 2001 3) December 2003 4) January 2001
- २०) २०११-१२ मध्ये एकूण श्रमशक्तीमध्ये, नियमित रोजगार आणि प्रासंगिक रोजगाराचा काय हिस्सा होता ?
१) स्वयंरोजगार ३२%, नियमित १८%, प्रासंगिक ३०% २) स्वयंरोजगार ३०%, नियमित ५२%, प्रासंगिक १८%
३) स्वयंरोजगार २०%, नियमित १८%, प्रासंगिक ६२% ४) यापैकी नाही
- 20) What was the share of self employed, regular employees and casual labours in the total workforce in 2011-12 ?
1) Self employed 52%, regular 18%, casual 30%
2) Self employed 30%, regular 52%, casual 18%
3) Self employed 20%, regular 18%, casual 62%
4) None of these
- २१) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत मिळणाऱ्या रोजगाराबाबत खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?
१) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल व्यक्तीस रोजगार मिळतो.
२) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबास रोजगार मिळतो.
३) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबातील एका प्रौढ व्यक्तीस रोजगार मिळतो.
४) वर्षातून १०० दिवस ग्रामीण अकुशल कुटुंबातील प्रौढ व्यक्तींना रोजगार मिळतो.
- 21) Which of the following statement is correct regarding Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme ?
1) Employment to unskilled rural person for 100 days in a year
2) Employment to unskilled rural family for 100 days in a year
3) Employment to one adult person in an unskilled rural family for 100 days in a year
4) Employment to adult persons in a rural unskilled family for 100 days in a year
- २२) तेंडुलकर समितीने २००४-०५ साठीचा अखिल भारतीय दारिद्र्य रेषेचा अंदाज ग्रामीण भागासाठी ₹आणि शहरी भागासाठी ₹ दरमहा दरडोई इतका अंदाजित केला होता.
१) ४४६ आणि ८७८ २) ४४६ आणि ५७८
३) ५७८ आणि ७७८ ४) ५७८ आणि ६७८
- 22) The Tendulkar Committee estimated All India Poverty line for the year 2004-05 for rural areas at Rs. and for urban areas at Rs. per capita per month.
1) 446 and 878 2) 446 and 578
3) 578 and 778 4) 578 and 678

- २३) रंगराजन समिती, २०१४ ने वर्ष २०११-१२ साठी दारिद्र्य रेषा दैनंदिन दरडोई उपभोग खर्च शहरी भागासाठी आणि ग्रामीण भागासाठी निश्चित केली आहे.
- १) ५० रुपये आणि ३५ रुपये
२) ४७ रुपये आणि ३२ रुपये
३) ५५ रुपये आणि ४० रुपये
४) ६० रुपये आणि ४५ रुपये
- 23) Rangarajan Committee, 2014 defined poverty line for 2011-12 at Rs. per capita per day consumption expenditure for urban areas and Rs. capita per day for rural areas.
- 1) Rs. 50 and Rs. 35
2) Rs. 47 and Rs. 32
3) Rs. 55 and Rs. 40
4) Rs. 60 and Rs. 45
- २४) खालील निकषांच्या आधारे २०११-१२ या वर्षासाठी नियोजन आयोगाने दारिद्र्य रेषा निश्चित केली.
- १) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ८१६ व शहरी भागासाठी रु. १०००
२) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ४७ व शहरी भागासाठी रु. ३२
३) दरडोई उत्पन्न प्रतिमहिना ग्रामीण भागासाठी रु. ४९.६३ व शहरी भागासाठी रु. ५६.६४
४) यांपैकी नाही
- 24) For 2011-12 planning commission had defined poverty line with the help of following criteria.
- 1) Rs.816 and Rs. 1,000 per capita income per month in rural areas and urban areas respectively.
2) Rs.47 and Rs.32 per capita income per day in rural areas and urban areas respectively.
3) Rs.49.63 and Rs.56.64 per capita income per day in rural areas and urban areas respectively
4) None of these
- २५) भारतातील दारिद्र्याचे मोजमाप/अंदाज कोणत्या अर्थतज्ञांनी केले ?
- अ) डॉ. दांडेकर आणि रथ
ब) डॉ. डॉल्टन
क) श्री. पी. डी. ओझा
ड) श्री. लकडावाला
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त अ
२) अ, ब आणि क
३) अ, क आणि ड
४) यापैकी सर्व
- 25) Which economist has done the estimate of poverty in India?
- a) Dr. Dandekar and Rath
b) Dr. Dalton
c) Shri P. D. Oza
d) Shri Lakadawala
- Answer Options :**
- 1) a only
2) a, b and c
3) a, c and d
4) all above
- २६) "एखादा देश गरीब असतो कारण तो गरीबच असतो " हे विधान चे आहे.
- १) जी. मिर्दाल
२) रॅग्नर नर्क्स
३) रॉबिन्स
४) मार्शल
- 26) 'A country is poor, because it is poor' this statement is of
- 1) G. Myrdal
2) Ragnar Nurks
3) Robbins
4) Marshall
- २७) या समित्या दारिद्र्याशी संबंधित नाहीत.
- a) दांडेकर आणि रथ समिती
b) मिन्हास समिती
c) नरसिंहम समिती
d) तारापोर समिती
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) (a) आणि (b)
२) (b) आणि (c)
३) (c) आणि (d)
४) वरील सर्व

27) these committees are not related to poverty.

- a) Dandekar and Rath's Committee b) Minhas Committee
c) Narasimham Committee d) Tarapore Committee

Answer options:

- 1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (c) and (d) 4) All of the above

७) अर्थिक सुधारणा

१) जुलै १९९१ पासून अर्थव्यवस्थेतील पुरवठा बाजू सुधारण्यासाठी व्यापक उदारीकरणाचे उपाय लागू केले जात आहेत. यातील अधिक महत्त्वाचे आहेत :

- अ) व्यापार आणि भांडवल प्रवाह सुधारणा ब) औद्योगिक विनियंत्रण
क) निर्गुतवणूक आणि सार्वजनिक उद्योग सुधारणा ड) वित्तीय क्षेत्र सुधारणा

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ आणि ब २) क आणि ड ३) अ, ब आणि क ४) अ, ब, क आणि ड

1) Since July 1991, comprehensive liberalization measures have been undertaken to improve the supply side of the economy. Among these the more important are :

- a) Trade and capital flows reforms b) Industrial deregulation
c) Disinvestment and Public Enterprises Reforms d) Financial sector reforms

Answer Options :

- 1) a and b 2) c and d 3) a, b and c 4) a, b, c and d

८) सर्वसामावेशकता व विकास

१) २०२३ मधील राज्याच्या अर्थसंकल्पामध्ये महात्मा जोतिराव फुले जन आरोग्य योजनेत उपचाराची वार्षिक मर्यादा किती रकमेने वाढविण्याचे घोषित करण्यात आले आहे ?

- अ) रुपये १ लाखावरून ५ लाख ब) रुपये १.५० लाखावरून ५ लाख
क) रुपये २ लाखावरून ४ लाख ड) रुपये २.५० लाखावरून ४ लाख

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त क आणि ड बरोबर २) फक्त ब बरोबर
३) फक्त ड बरोबर ४) फक्त अ, आणि क बरोबर

1) In the state budget of 2023, the annual limit of treatment in Mahatma Jyotirao Phule Jan Arogya Yojana has been announced to increase by what amount?

- a) 5 lakhs from Rs 1 lakh b) 5 lakhs from Rs 1.50 lakhs
c) 4 lakhs from Rs 2 lakhs d) 4 lakhs from Rs 2.50 lakhs

Answer options :

- 1) Only C and D are correct 2) Only B is correct
3) Only d is correct 4) Only a, and c are correct

२) गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजनेच्या आर्थिक सहाय्याकरिता लाभार्थी कोणत्या वयोगटातील असावा ?

- १) १८ ते ५८ वर्ष २) १० ते ७५ वर्ष ३) १८ ते ७५ वर्ष ४) २१ ते ५८ वर्ष

2) What age should be the beneficiary for the financial assistance of Gopinath Munde Shetkari Accident Safety Grant Scheme?

- 1) 18 to 58 years 2) 10 to 75 years 3) 18 to 75 years 4) 21 to 58 years

- ३) दारिद्र्य रेषेखालील विधवा महिलेला इंदिरा गांधी राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजने अंतर्गत निवृत्तीवेतनाचा लाभ मिळण्यासाठी विधवा महिलेचे वय किती असणे आवश्यक आहे ?
- १) किमान १८ वर्ष ते ६५ वर्षापर्यंत
२) किमान ६० वर्ष ते ८० वर्षापर्यंत
३) किमान ४० वर्ष ते ७९ वर्षापर्यंत
४) किमान ६५ व त्यावरील सर्व
- 3) What is the age of a widow below the poverty line to get the benefit of pension under the Indira Gandhi National Pension Scheme?
- 1) Minimum 18 years to 65 years
2) Minimum 60 years to 80 years
3) Minimum 40 years to 79 years
4) Minimum 65 and all above
- ४) जेव्हा एखाद्या कुटुंबाचा वंचितता गुणांक टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक असतो, त्यावेळी ते कुटुंब अनेक अंगांनी (बहुमित) दरिद्री मानले जाते.
- १) २०.३३
२) ५०.३३
३) ४०.३३
४) ३३.३
- 4) If deprivation score of a household is percent or greater, then that household is called multidimensionally poor.
- 1) 20.33
2) 50.33
3) 40.33
4) 33.3
- ५) निराधार व्यक्तींना मदत करण्याच्या उद्देशाने 'संजय गांधी निराधार अनुदान योजने' अंतर्गत एकल लाभार्थीला दरमहा किती रक्कम दिली जाते ?
- १) रु. ३००
२) रु. ६००
३) रु. ९००
४) रु. १,२००
- 5) What amount is given to the single beneficiary per month under 'Sanjay Gandhi Niradhar Anudan Yojana', which aims to help the destitute persons?
- 1) Rs. 300
2) Rs. 600
3) Rs. 900
4) Rs. 1,200
- ६) सुकन्या योजने अंतर्गत महिला व बालविकास विभागाद्वारे महाराष्ट्र राज्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जन्मणाऱ्या पात्र मुलीच्या नांवे जन्मतः किती रक्कम मुलीच्या जन्माच्या १ वर्षाच्या आत आयुर्विमा महामंडळाच्या योजनेत गुंतविण्यात येते ?
- १) रु. २१,२००/-
२) रु. २२,२००/-
३) रु. २५,०००/-
४) रु. २३,०००/-
- 6) Under Sukanya Yojana, how much amount is invested in the life insurance corporation scheme within 1 year of the girl child's birth in the name of the eligible girl child born below the poverty line in Maharashtra State by the Department of Women and Child Development?
- 1) Rs. 21,200/-
2) Rs. 22,200/-
3) Rs. 25,000/-
4) Rs. 23,000/-
- ७) पत्रकारांच्या कल्याणासाठी खालीलपैकी कोणता सुवर्णमहोत्सवी पत्रकार कल्याण निधी स्थापन करण्यात आला आहे ?
- १) महात्मा जोतिराव फुले
२) आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर
३) स्वामी शंकरराव चव्हाण
४) स्वर्गीय यशवंतराव चव्हाण
- 7) Which of the following Golden Jubilee Journalists Welfare Fund has been established for the welfare of journalists?
- 1) Mahatma Jyotirao Phule
2) Acharya Balshastri Jambhekar
3) Swami Shankarao Chavan
4) Late Yashwantrao Chavan
- ८) अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांतील दारिद्र्यरेषेखालील भूमीहिन कुटुंबाना जमीन उपलब्ध करून देण्यासाठी- खालीलपैकी कोणती योजना राज्यात राबविण्यात येते ?
- १) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कृषी स्वावलंबन योजना
२) कर्मवीर दादासाहेब गायकवाड सबळीकरण व स्वाभीमान योजना
३) बिरसा मुंडा कृषी क्रांती योजना
४) डॉ. पंजाबराव देशमुख जैविक शेती योजना

- 8) Which of the following scheme is implemented in the state to provide land to landless families belonging to scheduled castes and neo-Buddhist groups below the poverty line?
1) Dr. Babasaheb Ambedkar Krishi Swalamban Yojana
2) Karmaveer Dadasaheb Gaikwad Empowerment and Swabhiman Yojana
3) Birsa Munda Krishi Kranti Yojana
4) Dr. Punjabrao Deshmukh Organic Farming Scheme
- ९) खालीलपैकी कोणती/कोणत्या योजना महिला व बालविकास विभागामार्फत राबविण्यात येतात ? उत्तराचा योग्य पर्याय निवडा.
अ) वन स्टॉप सेंटर ब) उज्जवला क)सुकन्या समृद्धी ड) स्वाधार
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त अ व ब २) फक्त ब, क व ड ३) फक्त अ, ब व ड ४) फक्त अ, क व ड
- 9) Which of the following schemes are/are implemented through the Department of Women and Child Development? Choose the correct answer option.
A) One stop center B) Ujjwala C) Sukanya Samridhi d) Swadhar
Answer options :
1) A and B only 2) B, C and D only 3) A, B and D only 4) A, C and D only
- १०) दीनदयाल अंत्योदय योजने उद्दिष्ट खालीलप्रमाणे कोणते आहे ?
१) शहरी शालेय पोषण कार्यक्रम
२) ग्रामीण भारताची गरज विचारात घेऊन उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये संस्थांमक क्षमता उभारणे.
३) गरीबांसाठी नागरी सुविधांची निर्मिती करणे.
४) स्वयंसहायता गटाच्या माध्यमातून ग्रामीण गरीबांच्या सशक्त संस्था उभारण्यावर भर देणे.
- 10) Which of the following is the objective of Deendayal Antyodaya Yojana?
1) Urban School Nutrition Programme
2) Building institutional capacity in higher education institutions considering the needs of rural India.
3) Creating civic amenities for the poor.
4) Emphasis on building strong institutions of the rural poor through self-help groups.
- ११) जननी सुरक्षा योजना (JSY) ही प्रायोजित योजना आहे.
१) WHO २) UNICEF ३) राज्य सरकार ४) केंद्र सरकार
- 11) Janani Suraksha Yojana (JSY) is sponsored scheme.
1) WHO 2) UNICEF 3) State Govt 4) Central Govt
- १२) PMJAY योजनेच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :
a) ही जगातील सर्वात मोठी आरोग्य विमा योजना आहे, जी पूर्णपणे सरकारद्वारे वित्तपुरवठा केली जाते.
b) हे कौटुंबिक आकार, वय किंवा लिंग यावर निर्बंधांसह आरोग्य सेवा सेवांमध्ये सर्व नागरिकांना कॅशलेस प्रवेश प्रदान करते.
c) हे भारतातील सार्वजनिक किंवा खाजगी रुग्णालयात दुय्यम आणि प्रादेशिक देखभाल रुग्णालयात प्रवेशासाठी प्रति कुटुंब प्रति वर्ष रु. ५ लाख कव्हर प्रदान करते.
d) यामध्ये हॉस्पिटलायझेशनपूर्वीच्या ३ दिवसांपर्यंत आणि हॉस्पिटलायझेशननंतरच्या १५ दिवसांच्या एक्सप्रेस जसे की निदान आणि औषधे समाविष्ट आहेत.
वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत/आहेत ?
१) a आणि b फक्त २) a, b आणि c फक्त ३) b, c आणि d फक्त ४) a, c आणि d फक्त

- 12) Consider the following statements in context to PMJAY Scheme :
- It is World's largest Health Insurance Scheme, fully financed by the Government.
 - It provides cashless access to all citizens to health care services with restrictions on family size, age or gender.
 - It provides cover of Rs.5 lakh per family per year for secondary and tertiary care hospitalisation access at empanelled public or private hospital in India.
 - It covers upto 3 days of pre hospitalisation and 15 Days post hospitalisation expenses such as diagnostics and medicines.

Which of the above statements is/are true ?

- 1) a and b only 2) a, b and c only 3) b, c and d only 4) a, c and d only

- १३) शालेय पोषण आहार योजनेशी पुढीलपैकी कोणत्या बाबी संबंधित आहेत ?

- प्राथमिक शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करणे.
- विद्यार्थ्यांची पटनोंदणी वाढविणे.
- मोफत गणवेश वाटप करणे.
- वरील सर्व

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- १) (a) आणि (b) २) (b) आणि (c) ३) (a) आणि (c) ४) फक्त (d)

- 13) 'Which of the following is related to school mid-day meal programme ?

- Universalization of primary education
- Increasing student enrolment
- Distribute free uniforms
- All of the above

Which of the statement(s) given above is/are correct ?

- 1) (a) and (b) 2) (b) and (c) 3) (a) and (c) 4) Only (d)

- १४) पुढील विधानांचा विचार करा :

विधान (I) : महिला आणि बालके यांना एकात्मिक लाभ देण्यासाठी मिशन शक्ती योजना सुरु करण्यात आली.

विधान (II) : २०२२-२३ या वर्षाकरिता 'मिशन वात्सल्यसाठी' रु. २,४७२ कोटी इतकी तरतूद करण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

- विधाने (II) बरोबर आहे, चूक आहे
- विधान (I) बरोबर आहे, (II) चूक आहे.
- दोन्ही विधाने चूक आहेत
- दोन्ही विधाने बरोबर आहेत

- 14) Consider the following statements :

Statement (I) : The Mission Shakti Yojana was launched to provide integrated benefits to women and children.

Statement (II) : A provision of T 2,472 crore has been made for 'Mission Vatsalya' for the year 2022 — 23.

Answer options :

- Statement (II) is correct, (I) is incorrect
- Statement (I) is correct, (II) is incorrect
- Both statements are incorrect
- Both statements are correct

- १५) खालील जोड्या जुळवा.

अ - शाश्वत विकासाची ध्येये

- शाश्वत विकासाचे ध्येय क्र. १०
- शाश्वत विकासाचे ध्येय क्र. १३
- शाश्वत विकासाचे ध्येय क्र. १४
- शाश्वत विकासाचे ध्येय क्र. १५

ब - संबंधित असणाऱ्या बाबी

- हवामान क्रिया
- जमिनीवरील जीवन
- असमानता कमी करणे
- पाण्याखालील जीवन
- दारीद्र्य निर्मूलन

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ - १, ब - २, क - ३, ड - ४
३) अ - ५, ब - २, क - ४, ड - १

- २) अ - २, ब - ३, क - ५, ड - ४
४) अ - ३, ब - १, क - ४, ड - २

15) Match the following list.

A — Sustainable Development Goals

- a) Sustainable Development Goal 10
b) Sustainable Development Goal 13
c) Sustainable Development Goal 14
d) Sustainable Development Goal 15

B — Related items

- 1) Climate action
2) Life on land
3) Reduce inequalities
4) Life below water
5) Poverty alleviation

Answer options :

- 1) a — 1, b — 2, c — 3, d — 4
3) a — 5, b — 2, c — 4, d — 1

- 2) a — 2, b — 3, c — 5, d — 4
4) a — 3, b — 1, c — 4, d — 2

१६) शाश्वत विकास ध्येय (SDG) – लक्ष्य ३.१ नुसार, २०३० पर्यंत गाठले जाणारे मातामृत्यू प्रमाणाचे उद्दिष्ट प्रति १,००,००० जिवंत जन्मांमागे आहे.

- १) १५० पेक्षा कमी २) १०० पेक्षा कमी ३) ७० पेक्षा कमी ४) ५० पेक्षा कमी

16) The target of maternal mortality ratio, to be achieved by 2030, as per Sustainable Development Goal (SDG) - Target 3.1, is per 1,00,000 live births.

- 1) Less than 150 2) Less than 100 3) Less than 70 4) Less than 50

१७) २०१५ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांनी लोक, ग्रह आणि समृद्धीसाठी किती शाश्वत विकास लक्ष्ये (SDGs) स्वीकारली आहेत ?

- १) १५ २) १६ ३) १७ ४) १८

17) How many Sustainable Development Goals (SDGs) are adopted by United Nations in 2015 for its agenda of action for people, planet and prosperity ?

- 1) 15 2) 16 3) 17 4) 18

१८) कोणता SDG सर्व वयोगटातील सर्वांसाठी आरोग्यदायी जीवन सुनिश्चित करण्यासाठी आणि कल्याणासाठी प्रोत्साहन देते ?

- १) २ २) ३ ३) ६ ४) ९

18) Which SDG deals to ensure health lives and promote well-being for all at all ages ?

- 1) 2 2) 3 3) 6 4) 9

१९) मानवी जीवनमानाची तुलना वेगवेगळ्या देशांमधील द्वारे केली जाऊ शकते

- १) DALY २) HDI ३) PQLI ४) HPI

19) Human Living Standards can be compared in different countries by

- 1) DALY 2) HDI 3) PQLI 4) HPI

२०) शून्याधारित अर्थसंकल्पाचा वापर महाराष्ट्रात मध्ये करण्यात आला.

- १) १९८० २) १९८२ ३) १९८४ ४) १९८६

20) Zero based budget was used in Maharashtra in

- 1) 1980 2) 1982 3) 1984 4) 1986

२१) सामाजिक विकाससूचित करतो.

अ) मानवाचे कल्याण

ब) GNP मध्ये वाढ

क) सामाजिक संघटनेत सुधारणा

ड) सामाजिक न्याय

पर्यायी उत्तरे :

१) अ, क व ड

२) अ, ब व क

३) अ, ब व ड

४) ब, क व ड

21) The social development implies

a) Welfare of human being

b) Rise in GNP

c) Improvement in social organisation

d) Social justice

Answer Options :

1) a, c and d

2) a, b and c

3) a, b and d

4) b, c and d

२२) भौतिक गुणवत्ता निर्देशांक (PQLI) मध्ये वगळता सर्व समाविष्ट आहेत

१) साक्षरता

२) बालमृत्यू दर

३) एक वयाचे आयुर्मान

४) दरडोई GDP

22) Physical Quality of life Index (PQLI) include all except

1) Literacy

2) Infant mortality rate

3) Life expectancy at age one

4) GDP per capita

२३) WHO नुसार राहणीमानाच्या मानकांमध्ये वगळता सर्व समाविष्ट आहेत

१) स्वच्छता आणि पोषण

२) उत्पन्न आणि व्यवसाय

३) आरोग्याच्या तरतुदीची पातळी

४) मानवी हक्क

23) Standard of living as per WHO includes all except

1) Sanitation and nutrition

2) Income and occupation

3) Level of provision of health

4) Human Rights

२४) मानवी विकास ही लोकांच्या निवडी विस्तारणारी प्रक्रिया असून, त्यात पुढील बाबींचा समावेश होतो :

a) दीर्घकालीन आणि निरोगी आयुष्य

b) शिक्षण

c) राहणीमानाचा उत्तम दर्जा

d) दारिद्र्यात लक्षणीय घट

पर्यायी उत्तरे :

१) फक्त (a) आणि (b)

२) फक्त (b) आणि (c)

३) फक्त (a), (b), आणि (c)

४) वरील सर्व

24) Human Development is a process of enlarging people's choices. It includes the following things:

a) Long and healthy life

b) Education

c) Decent standard of living

d) Substantial Reduction in poverty

Answer options :

1) Only (a) and (b)

2) Only (b) and (c)

3) Only (a), (b) and (c)

4) All of the above

२५) मानवी विकास निर्देशांकामध्ये बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांकाचे,,, तीन आयाम प्रतिबिंबित होतात.

अ) आरोग्य

ब) उत्पन्न

क) शिक्षण

ड) राहणीमान

पर्यायी उत्तरे :

१) अ, ब आणि क

२) ब, क आणि ड

३) अ, क आणि ड

४) अ, ब आणि ड

25) Multidimensional poverty index has three dimensions mirroring in the Human Development index.

a) Health

b) Income

c) Education

d) Living standards

Answer Options :

1) a, b and c

2) a, c and d

3) b, c and d

4) a, b and d

- २६) 'शाश्वत विकासाची ध्येये - २०१५' मध्ये खालील क्षेत्रांचा समावेश होतो.
अ) सर्व स्वरूपातील सार्वत्रिक दारिद्र्य दूर करणे. ब) फक्त जमिनीवरचे जीवन समृद्ध करणे.
क) लिंग समभाव निर्माण करणे. ड) ध्येयासाठी भागीदारी करणे.
वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
१) अ, ब, क आणि ड २) ब, क आणि ड ३) अ, ब आणि ड ४) अ, क आणि ड
- 26) 'Sustainable Development Aims —2015' includes the following areas
a) Eradication of universal poverty in all sector b) Enriching life on land only
c) Creating gender equality d) Partnering for a goal
Which of the above sentences are correct ?
1) a, b, c and d 2) b, c and d 3) a, b and d 4) a, c and d
- २७) खालील विधाने विचारात घ्या.
अ) वाढ सर्वसमावेशक असते जेव्हा ती रोजगार निर्माण करते.
ब) नियतकालिक श्रमशक्ती सर्वेक्षण दर्शविते की सप्टेंबर २०२१ व सप्टेंबर २०२२ मध्ये संपलेल्या तिमाहीत १५ वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या लोकांसाठी शहरी बेरोजगारीचा दर ७.२ टक्क्यांवरून ९.८ टक्क्यांपर्यंत वाढला आहे.
वरीलपैकी कोणते / ती विधान / ने योग्य आहे / त ?
१) केवळ अ योग्य आहे २) केवळ ब योग्य आहे
३) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 27) Consider the following statements.
a) Growth is inclusive when it creates jobs.
b) The periodic labour force survey shows that the Urban unemployment rate for people aged 15 years and above increased from 7.2 percent to 9.8 percent during quarter ending September 2021 to quarter ending September 2022.
Which of the statement/s given above is/are correct ?
1) Only a is correct 2) Only b is correct
3) Both a and b are correct 4) None of the above
- २८) २०१४ मध्ये शासनाने वित्तीय समावेशनासाठी खालीलपैकी कोणती योजना अंमलात आणली ?
१) निश्चलनीकरण योजना २) संपत्ती विवरण योजना
३) प्रधानमंत्री जनधन योजना ४) वरीलपैकी सर्व
- 28) In 2014, the Government implemented which of the following Scheme for financial inclusion ?
1) Demonetization Scheme 2) Property Disclosure Scheme
3) Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana 4) All of the above
- २९) UNDP's चा आदेश आहे :
अ) हवामान बदलाचे मूल्यांकन
ब) गरिबीशी लढा
क) मानवी कल्याण, पर्यावरण संवर्धन आणि समानता
ड) पर्यावरणास अनुकूल धोरणे आणि पद्धती लागू करणे
पर्यायी उत्तरे :
१) (अ) आणि (ब) २) फक्त (ब) ३) (क) आणि (ड) ४) फक्त (ड)

- 29) UNDP's mandate is :
a) the assessment of climate change
b) to fight poverty
c) human well-being, environmental conservation and equity
d) implementing environmentally sound policies and practices

Answer options :

- 1) (a) and (b) 2) Only (b) 3) (c) and (d) 4) Only (d)

- 30) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतून पात्र नसलेल्या कुटुंबांना काढून टाकण्यासाठी प्राप्तिकर निर्धारकाचा निकष वापरण्याचा सरकारचा मानस आहे.

- १) गहू २) तांदूळ ३) साखर ४) गहू, तांदूळ आणि तेल

- 30) The Government intends to use the income tax assessee's criterion to eliminate non-eligible families for from public distribution system.

- 1) Wheat 2) Rice 3) Sugar 4) Wheat, rice and oil

- ३१) अन्नपूर्णा योजनेचे लाभार्थी कोण आहेत ?

- १) शाळेतील मुली २) प्रासंगिक कामगार
३) राष्ट्रीय वृद्धापकाळ निवृत्ती वेतन योजनेखाली नाहीत असे ज्येष्ठ नागरिक ४) निवृत्त सैनिक

- 31) Who are the beneficiaries of Annapurna Yojana ?

- 1) School girls 2) Casual labours
3) Senior citizens who are not under National Old Age Pension Scheme 4) Retired soldiers

- ३२) आजीविका ग्रामीण एक्सप्रेस योजना (AGEY) ग्रामीण भागात सुरक्षित, परवडणारी आणि सामुदायिक निरीक्षण केलेल्या वाहतूक सेवा प्रदान करते. वाहने त्यांच्या मालकीची आणि चालवतात

- १) ग्रामपंचायत २) सहकारी संस्था
३) स्वयं-मदत गटाचे सदस्य (SHG) ४) वरीलपैकी काहीही नाही

- 32) Aajeevika Grameen Express Yojana (AGEY) provides safe, affordable and community monitored transport services to rural areas. The vehicles are owned and operated by

- 1) Grampanchayat 2) Co-operative society
3) Member of Self-Help Group (SHG) 4) None of the above

- ३३) योग्य जोड्या जुळवा :

योजना

उद्देश

- i) पीएम-आशा a) पीएसएस अंतर्गत तेल बियाणे आणि कडधान्ये खरेदी करणे आणि फायदेशीर किमती प्रदान करणे
ii) एमआयएस-पीएसएस b) पीएसएस, पीडीपीएस आणि पीपीएसएस चा समावेश असलेल्या शेतकऱ्यांना एमएसपी सुनिश्चित करण्यासाठी
iii) पीएम-किसान c) शेतकरी कुटुंबांना उत्पन्नाचा आधार देण्यासाठी
iv) पीएमजीएसवाय d) कनेक्टिव्हिटी सुधारण्यासाठी ग्रामीण रस्ते विकास

ते कमी इनपुटसह वाढविले जाऊ शकतात

पर्यायी उत्तरे :

- 1) i-a ii-b iii-c iv-d
2) i-a ii-d iii-b iv-c
3) i-b ii-a iii-c iv-d
4) i-c ii-b iii-a iv-d

33) Match the correct pairs :

Schemes	Purpose
i) PM-AASHA	a) procurement of oil seed and pulses under PSS and provide remunerative prices
ii) MIS-PSS	b) to ensure MSP to farmers comprising of PSS, PDPS and PPSS
iii) PM-KISAN	c) to provide income support to farmer families
iv) PMGSY	d) rural road development to improve connectivity

They can be grown with fewer inputs

Answer options :

- 1) i-a ii-b iii-c iv-d
- 2) i-a ii-d iii-b iv-c
- 3) i-b ii-a iii-c iv-d
- 4) i-c ii-b iii-a iv-d

34) भारताच्या २०२२-२३ च्या आर्थिक सर्वेक्षणानुसार, ग्राहक अन्न किंमत निर्देशांक (CFPI) वर आधारित अन्न महागाई आर्थिक वर्ष २०२२ मध्ये ३.८ टक्क्यांवरून २०२३ मध्ये ७ टक्क्यांवर पोहोचली. दरवाढीसाठी सर्वात जास्त जबाबदार असलेल्या दोन प्रमुख चालकांची निवड करा आर्थिक वर्ष २०२३ मध्ये अन्नधान्य महागाईत.

- १) मांस आणि मासे आणि दुग्धजन्य पदार्थ
- २) मसाले आणि फळे
- ३) कडधान्ये आणि त्याची उत्पादने आणि मसाले
- ४) तृणधान्ये आणि त्याचे उत्पादन आणि दूध आणि त्याचे उत्पादन

34) As per Economic survey of India 2022-23, food inflation based on Consumer Food Price Index (CFPI) climbed to 7 per cent in financial year 2023 from 3.8 per cent in financial year 2022. Select the two top most drivers responsible for hike in food inflation in FY 2023.

- 1) Meat & Fish and Milk Products
- 2) Spices and Fruits
- 3) Pulses & its products and spices
- 4) Cereals & its product and milk & its product

35) १९९० मध्ये Staatz ने दीर्घकालीन आधारावर खात्री देण्याची क्षमता अशी व्याख्या केली आहे की अन्न प्रणाली एकूण लोकसंख्येला वेळेवर, विश्वासार्ह आणि पौष्टिकदृष्ट्या पुरेशा अन्न पुरवठ्यासाठी प्रवेश प्रदान करते.

- १) सार्वजनिक वितरण व्यवस्था
- २) अन्न सुरक्षा
- ३) रेशनिंग व्यवस्था
- ४) अन्न सुरक्षा

35) Staatz in 1990 defined as the ability to assure on a long term basis, that the food system provides the total population access to a timely, reliable and nutritionally adequate supply of food.

- 1) Public distribution system
- 2) Food safety
- 3) Rationing system
- 4) Food security

36) अन्न सुरक्षा आणि मानक कायदा २००६ नुसार अन्न म्हणून परिभाषित केलेल्या विविध पदार्थांपैकी खालील आहेत/आहेत.

- a) अनुवांशिकरित्या सुधारित किंवा अभियांत्रिकी अन्न
- b) अन्न उपचार करताना वापरलेले पाणी
- c) जिवंत प्राणी
- d) औषधे आणि औषधी उत्पादने

वरीलपैकी कोणते/योग्य आहेत ?

- १) फक्त a
- २) a आणि b फक्त
- ३) a, b आणि c फक्त
- ४) वरील सर्व

- 36) Following is/are among the various substances defined as “Food” according to “Food Safety and Standards Act 2006”.
- Genetically modified or engineered food
 - Water used during treatment of food
 - Live animals
 - Drugs and medicinal products
- Which of the above is/are correct ?
- 1) a only
 - 2) a and b only
 - 3) a,b and c only
 - 4) All of the above

९) विदेशी व्यापार

- १) मेस्ने नफा म्हणजे :
- १) आयकर विवरणपत्रात दाखवलेला नफा
 - २) अगदी किमान नफा
 - ३) मिशनद्वारे कमावलेला नफा
 - ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 1) Mesne profits means :
- 1) profit shown in income tax return
 - 2) very minimum profit
 - 3) profit earned by mission
 - 4) none of the above
- २) ABC विश्लेषणातील इन्व्हेंटरी कंट्रोल मेकॅनिझम वर आधारित आहे.
- १) उपभोगाचे मूल्य
 - २) दुकानातून हालचाल
 - ३) गरज
 - ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 2) The inventory control mechanism in ABC analysis is based on
- 1) Value of consumption
 - 2) Movement from store
 - 3) Necessity
 - 4) None of the above
- ३) योजना बहुतांश कारणांसाठी उपयुक्त आहे जेथे भार आणि पुरवठ्याची सातत्य अतिरिक्त खर्चाचे समर्थन करते.
- १) सिंगल बस
 - २) डबल बस डबल ब्रेकर
 - ३) दोन्ही (१) आणि (२)
 - ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 3) scheme is useful for most of the purposes where the loads and continuity of supply justify additional costs.
- 1) Single bus
 - 2) Double bus double breaker
 - 3) Both (1) and (2)
 - 4) None of the above
- ४) वर्ष २०१६-१७ मध्ये भारताच्या निर्यात उत्पन्नामध्ये पुढीलपैकी कोणत्या वस्तू उत्पादनांनी अग्रक्रम मिळाला ?
- १) इंजिनिअरिंग वस्तू
 - २) मौल्यवान खडे (रत्ने) आणि दागिने
 - ३) कृषि उत्पादने
 - ४) वस्त्रोत्पादने
- 4) Which were the main objective of fifth plan?
- Removal of poverty
 - Attainment of self-reliance
 - Development of industries
 - Growth with stability

Answer Options :

- 1) only a
- 2) a and b
- 3) only c
- 4) all above

- ९) खालीलपैकी कोणत्या पिकांच्या निर्यातीमुळे भारतात वैज्ञानिक शेती सुरु झाली ?
१) सूर्यफूल, मोहरी, करडई
२) गहू, तांदूळ, बार्ली
३) ऊस, कापूस, तंबाखू
४) कापूस, चहा, ताग
- 9) Which of the following crops export has began the scientific agriculture in India ?
1) Sunflower, Mustard, Safflower
2) Wheat, Rice, Barley
3) Sugar cane, Cotton, Tobacco
4) Cotton, Tea, Jute
- १०) विदेशी विनिमय नियमन कायदा (FERA) रोजी अंमलात आला.
१) १ जानेवारी, १९७२ २) १ जानेवारी, १९७३ ३) १ जानेवारी, १९७४ ४) १ जानेवारी, १९७५
- 10) Foreign Exchange Regulation Act (FERA) came into force on
1) 1st January, 1972 2) 1st January, 1973 3) 1st January, 1974 4) 1st January, 1975
- ११) जोड्या जुळवा :

खाली दिलेल्या वर्ष २०२०-२१ मधील, थेट परकीय गुंतवणूक प्रवाह आकर्षित करणारी क्षेत्रे (स्तंभ 'अ') आणि त्या क्षेत्रांचा एकूण थेट परकीय गुंतवणुकीतील वाटा (स्तंभ 'ब') यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

स्तंभ 'अ' (क्षेत्र)

स्तंभ 'ब' (टक्केवारी)

अ) संगणक सॉफ्टवेअर आणि हार्डवेअर

i) २.७

ब) मोटारगाड्या (Automobile) उद्योग क्षेत्र

ii) ४.४

क) सेवा क्षेत्र

iii) ८.५

ड) व्यापार (Trading) क्षेत्र

iv) ४३.८

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
१)	i	ii	iii	iv
२)	iv	i	iii	ii
३)	iii	iv	i	ii
४)	ii	iii	iv	i

- 11) Match the following.

Match the sectors attracting the foreign direct investment (equity) inflows given in Column 'A' with their percentage share in total foreign direct investment equity inflows given in Column 'B' for the year 2020-21.

Column 'A' (Sector)

Column 'B' (%)

a) Computer software and hardware

i) 2.7

b) Automobile industry

ii) 4.4

c) Services sector

iii) 8.5

d) Trading sector

iv) 43.8

Answer Options :

	a	b	c	d
1)	i	ii	iii	iv
2)	iv	i	iii	ii
3)	iii	iv	i	ii
4)	ii	iii	iv	i

- १२) जागतिक व्यापार संघटनेनुसार वर्ष २०२० मध्ये भारत व्यापारीमाल निर्यातदारांमध्ये आणि व्यापारीमाल आयातदारांमध्ये जागतिक क्रमवारीत अनुक्रमे खालीलपैकी कोणत्या क्रमांकांवर होता ?
- १) निर्यात क्रम १२, आयात क्रम ७
२) निर्यात क्रम ३०, आयात क्रम ५
३) निर्यात क्रम २१, आयात क्रम १४
४) निर्यात क्रम ४१, आयात क्रम २१
- 12) As per WTO what was India's ranking in the world merchandise exports and in the world merchandise imports for the year 2020, among the world exporters and importers respectively ?
- 1) Export rank 12, Import rank 7
2) Export rank 30, Import rank 5
3) Export rank 21, Import rank 14
4) Export rank 41, Import rank 21
- १३) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) २०२१-२२ दरम्यान ऑस्ट्रेलिया आणि सौदी अरेबिया भारताच्या पेट्रोलियम निर्यातीसाठी पाचव्या आणि सातव्या क्रमांकाची सर्वात मोठी निर्यात ठिकाणे बनली आहेत.
- ब) २०२१-२२ मध्ये भारताच्या एकूण निर्यातीपैकी पेट्रोलियम, तेल आणि वंगण निर्यातीचा वाटा १६.० टक्के होता. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने चुकीची आहे/त ?
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) फक्त अ चूक आहे
२) फक्त ब चूक आहे
३) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत
४) वरीलपैकी नाही
- 13) Consider the following statements :
- a) During 2021-22 Australia and Saudi Arabia have become the fifth and seventh largest export destinations for India's petroleum exports.
- b) Petroleum, oil and lubricants exports accounted for 16.0 percent of India's total exports during 2021-22.
- Which of the statement/s given above is/are incorrect ?
- Answer Options :**
- 1) Only a is incorrect
2) Only b is incorrect
3) Both a and b are incorrect
4) None of the above
- १४) खालील विधाने विचारात घ्या :
- a) एप्रिल-नोव्हेंबर २०२१ मध्ये भारतातून सर्वाधिक निर्यात यूएसए, युएई आणि चीन या देशांना झाली होती.
- b) याच काळात चीन, यूएई आणि यूएसए हे भारतासाठी सर्वात मोठे आयात स्रोत होते. वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहे/आहेत ?
- १) फक्त (a)
२) फक्त (b)
३) दोन्ही (a) आणि (b)
४) वरीलपैकी नाही
- 14) Consider the following statements :
- a) During April-November 2021, the highest exports from India were to USA, UAE and China.
- b) During the same period China, UAE and USA were the largest import sources for India.
- Which of the statements given above is/are correct ?
- 1) Only(a)
2) Only (b)
3) Both (a) and (b)
4) None of the above
- १५) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) इंडोनेशियातील बाली येथे ३ ते ७ डिसेंबर २०१३ या कालावधीत जागतिक व्यापार संघटनेची नववी मंत्रीस्तरीय बैठक झाली होती.
- ब) बाली पॅकेजमधील मुख्य करार अन्य अनुदान आणि व्यापार सुलभतेशी संबंधित आहेत. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ?
- १) फक्त अ बरोबर आहे
२) फक्त ब बरोबर आहे
३) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत
४) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत

15) Consider the following statements :

a) The Ninth World Trade Organisation's Ministerial meeting was held in Bali, Indonesia during 3 to 7 December 2013.

b) The main agreements in the Bali package were related to food subsidies and trade facilitation.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both a and b are incorrect

4) Both a and b are correct

१६) जागतिक व्यापार संघटनेत खालीलपैकी कोणते करार अंतर्भूत होतात ?

अ) वस्तूंच्या व्यापारावरील बहुपक्षीय करार.

ब) सेवा व्यापारावरील सामान्य करार.

क) कापड आणि कपड्यांवरील करार.

ड) व्यापारविषयक बौद्धिक मालमत्ता करार.

पर्यायी उत्तरे :

१) केवळ अ आणि क

२) केवळ ब आणि ड

३) केवळ अ, ब आणि ड

४) वरीलपैकी सर्व

16) Which of the following agreements comes under World Trade Organisation ?

a) Multilateral Agreements on Trade in goods.

b) General Agreement on Trade in Services.

c) Agreements on Textiles and Clothing.

d) Agreement on Trade Related Intellectual Property (TRIPs).

Answer Options :

1) Only a and c

2) Only b and d

3) Only a, b and d

4) All of the above

१७) ब्रिक्स वुमेन्स बिझनेस अलायन्स (BRICS WBA) संदर्भातील पुढील विधाने वाचा.

अ) जुलै-२०२० मध्ये अधिकृतपणे उपक्रमांची सुरुवात.

ब) परस्पर लाभाचे प्रकल्प ओळखून आणि महिला उद्योजकांच्या व्यावसायिक हितसंबंधांना चालना देऊन ब्रिक्स देशांतील द्विपक्षीय व्यापाराला चालना देणे हा त्याचा उद्देश आहे.

क) ब्रिक्स देशांतील २५ महिला नेत्यांचा त्यात समावेश आहे.

पर्यायी उत्तरे :

१) अ, ब आणि क बरोबर आहेत.

२) अ आणि ब फक्त बरोबर आहेत.

३) ब आणि क फक्त बरोबर आहेत.

४) अ आणि क फक्त बरोबर आहेत.

17) Read the following statements related to BRICS Women's Business Alliances (BRICS WBA).

a) Officially launched its activities in July 2020.

b) It aims to faster bilateral trade between BRICS countries by identifying projects of mutual benefits and unlocking opportunities for advancing business interests of women entrepreneurs.

c) It comprises 25 women leaders from BRICS countries.

Answer Options :

1) a, b and c are correct

2) a and b only are correct

3) b and c only are correct

4) a and c only are correct

१८) खालील विधाने विचारात घ्या :

अ) WTO ची दहावी मंत्रीस्तरीय परिषद केनिया येथे आयोजित करण्यात आली होती.

ब) WTO ची अकरावी मंत्रीस्तरीय परिषद इंडोनेशिया येथे आयोजित करण्यात आली होती.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

१) केवळ अ बरोबर आहे

२) केवळ ब बरोबर आहे

३) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत

४) वरीलपैकी नाही

18) Consider the following statements :

- a) The WTO's Tenth Ministerial Conference was held in Kenya.
b) The WTO's Eleventh Ministerial Conference was held in Indonesia.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

- 1) Only a is correct
2) Only b is correct
3) Both a and b are correct
4) None of the above

१९) आंतरराष्ट्रीय नाणे निधी संबंधीत खालीलपैकी कोणते विधान/ने अयोग्य आहे/त ?

- अ) सदस्य देशांच्या स्थिर विनिमय दरासह चलन परिवर्तनीयतेची स्थापना व देखभाल.
ब) परकीय चलनावरील नियंत्रणे कमी किंवा संपूर्णपणे नाहीशी करण्यासाठी मदत करणे.
क) गरीब देशांना पुनरुचना आणि विकासासाठी सहाय्य करणे.
ड) बहुपक्षीय व्यापार व देयक यांचा व्यापक विस्तार करण्यास मदत करणे.

पर्यायी उत्तरे :

- १) अ, ब, ड
२) फक्त ब
३) फक्त क
४) क, ड

19) Which of the following statement/s is/are incorrect about International Monetary Fund (IMF) ?

- a) Establishment and maintenance of currency convertibility with stable exchange rate of member nations.
b) To help in the elimination or reduction of existing exchange controls.
c) To assist in the reconstruction and development of poor nations.
d) To help in the widest extension of multilateral trade and payments.

Answer options :

- 1) a, b, d
2) only b
3) only c
4) c, d

उत्तरे

(४) अर्थसंकल्प व सार्वजनिक वित्त, बैंकिंग व वित्त, कृषी व ग्रामीण विकास, दारिद्र्य व बेकारी

१) राष्ट्रीय उत्पन्न

१-४	२-४	३-४	४-२	५-३	६-३	७-२	८-३	९-३	१०-२
११-३									

२) अर्थसंकल्प व सार्वजनिक वित्त

१-१	२-१	३-३	४-३	५-२	६-३	७-१	८-१	९-२	१०-३
११-१	१२-४	१३-X	१४-२	१५-३	१६-१	१७-१	१८-१	१९-१	२०-२
२१-२	२२-१	२३-१	२४-१	२५-१	२६-२	२७-२	२८-१	२९-४	३०-१
३१-१	३२-४	३३-१	३४-२	३५-१	३६-४	३७-१	३८-१	३९-४	४०-१
४१-४	४२-४	४३-१	४४-३	४५-२	४६-२	४७-२	४८-४	४९-१	५०-१
५१-१	५२-१	५३-३	५४-४	५५-१	५६-३	५७-३	५८-३	५९-३	६०-४
६१-३	६२-१	६३-३	६४-२	६५-४	६६-३	६७-२	६८-१	६९-३	७०-४
७१-१	७२-३	७३-३	७४-३	७५-४	७६-३	७७-१	७८-४	७९-४	८०-३
८१-१	८२-४	८३-१	८४-१	८५-३	८६-४	८७-३	८८-३	८९-४	९०-३
९१-३	९२-१	९३-४	९४-१	९५-३	९६-४	९७-३	९८-२	९९-४	१००-३
१०१-२	१०२-१	१०३-१	१०४-१	१०५-४	१०६-४	१०७-४	१०८-३	१०९-१	११०-४
१११-१	११२-३	११३-३	११४-३	११५-२					

३) बैंकिंग

१-२	२-४
-----	-----

४) कृषी व ग्रामीण विकास

१-४	२-४	३-४	४-२	५-२	६-१	७-४	८-२	९-२	१०-४
११-४	१२-३	१३-२	१४-२	१५-२	१६-२	१७-४	१८-१	१९-३	२०-३
२१-२	२२-२	२३-२	२४-२	२५-१	२६-४	२७-३	२८-२	२९-१	३०-२
३१-१	३२-४	३३-२	३४-२	३५-१	३६-४	३७-३			

५) उद्योग व पयाभूत सुविधा

१-३	२-१	३-३	४-३	५-४	६-२	७-३	८-२	९-२	१०-२
११-३	१२-१	१३-३	१४-१	१५-२	१६-३	१७-२	१८-३	१९-३	२०-४
२१-१	२२-३	२३-१	२४-२	२५-१	२६-२	२७-३	२८-२	२९-४	३०-१
३१-२	३२-२	३३-३							

६) दारिद्र्य व बेकारी

१-१	२-४	३-१	४-१	५-१	६-३	७-४	८-२	९-२	१०-१
११-३	१२-२	१३-३	१४-४	१५-४	१६-१	१७-१	१८-४	१९-१	२०-१
२१-३	२२-२	२३-२	२४-१	२५-३	२६-२	२७-३			

७) अर्थिक सुधारणा

१-४

८) सर्वसामावेशकता व विकास

१-२	२-२	३-३	४-४	५-२	६-१	७-३	८-२	९-३	१०-४
११-४	१२-४	१३-१	१४-२	१५-४	१६-३	१७-३	१८-२	१९-२	२०-४
२१-१	२२-४	२३-४	२४-४	२५-३	२६-४	२७-१	२८-३	२९-२	३०-३
३१-३	३२-३	३३-३	३४-४	३५-४	३६-२				

९) विदेशी व्यापार

१-४	२-१	३-२	४-१	५-३	६-४	७-२	८-३	९-३	१०-३
११-२	१२-३	१३-४	१४-३	१५-४	१६-४	१७-१	१८-१	१९-३	